

قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱ - در این قانون عبارات اختصاری زیر جایگزین عناوین کامل آن می‌گردد:

الف - "فرماندهی کل" به جای فرماندهی کل نیروهای مسلح.

ب - "ستاد کل" به جای ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح.

ج - "سپاه" به جای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

د - "نیروهای مسلح" به جای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران.

ه - "وزارت" به جای وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

و - "ارتش" به جای ارتش جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۲ - نیروهای مسلح عبارتند از سپاه، ارتش و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۳ - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به مجموعه ستاد کل سپاه حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه، سازمان حفاظت اطلاعات سپاه، نیروهای زمینی، هوایی، دریایی و مقاومت بسیج و قدس و سازمانهای وابسته به آنها اطلاق می‌گردد.

فصل دوم - ورود به خدمت

بخش اول - تعاریف

ماده ۴ - استخدام در سپاه عبارت است از گزینش افراد واجد صلاحیت برای انجام خدمت موظف در یکی از مشاغل پیش‌بینی شده در این قانون.

ماده ۵ - مشاغل سپاه، ستاد کل و وزارت از نظر ماهیت شغل، به سه گروه تقسیم می‌شوند، شغل نظامی، شغل کارمندی و شغل مشترک.

تبصره ۱ - مشاغل فرماندهی، مدیریتهای سطوح بالای سپاه و سایر مشاغلی که نیاز به دانش و مهارت نظامی داشته یا در ارتباط مستقیم با مأموریت‌های نظامی سپاه باشند از مشاغل نظامی محسوب می‌شوند.

تبصره ۲ - غیر از مشاغل موضوع تبصره ۱ این ماده، مدیریت سایر رده‌های سپاه و سایر مشاغلی که با

پشتیبانی‌های مستقیم و نیز غیر مستقیم مأموریت‌های نظامی سپاه ارتباط دارند از مشاغل مشترک می‌باشند.

تبصره ۳ - مشاغل نظامی، کارمندی و مشترک با رعایت مفاد این قانون در جداول سازمان مشخص می‌شود.

ماده ۶ - پرسنل سپاه کسانی هستند که برابر شرایط و مقررات مندرج در این قانون و یا قانون خدمت وظیفه عمومی به خدمت پذیرفته می‌شوند و عبارتند از:

الف - کادر ثابت.

ب - وظیفه.

ج - پیمانی.

د - بسیجی.

ماده ۷ - کادر ثابت به پرسنلی اطلاق می گردد که برای انجام خدمت مستمر در سپاه استخدام می شوند و عبارتند از:

الف - پاسداران رسمی (نظامیان).

ب - کارمندان.

ج - محصلین.

ماده ۸ - پاسداران رسمی به پرسنلی اطلاق می گردد که برای جهاد در راه خدا و پاسداری و دفاع مسلحانه از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن و نظام جمهوری اسلامی ایران به استخدام سپاه در آمده و پس از طی دوره های آموزشی لازم به یکی از درجات پیش بینی شده در این قانون نائل و از لباس و علائم نظامی استفاده می نمایند.

ماده ۹ - کارمندان پرسنلی هستند که بر اساس مدارج تحصیلی و یا مهارت تجربی و تخصصی استخدام شده و بدون استفاده از لباس و علائم نظامی به یکی از رتبه های پیش بینی شده در این قانون نائل می شوند.

ماده ۱۰ - محصلین پرسنلی هستند که به منظور خدمت در کادر ثابت به عنوان پاسدار رسمی یا کارمند استخدام و قبل از انتصاب در یکی از مشاغل مندرج در این قانون در یکی از مراکز آموزشی سپاه یا سایر مؤسسات آموزشی به هزینه سپاه مشغول تحصیل می باشند.

ماده ۱۱ - پرسنل وظیفه کسانی هستند که مطابق قانون خدمت وظیفه عمومی در یکی از دوره های ضرورت، احتیاط یا ذخیره مشغول خدمت می باشند.

ماده ۱۲ - پرسنل پیمانی به کسانی اطلاق می گردد که خدمت پیمانی را به صورت نظامی یا کارمند برابر مقررات مندرج در این قانون انجام می دهند.

ماده ۱۳ - پرسنل بسیجی به افرادی اطلاق می شود که جهت تحقق ارتش بیست میلیونی تحت پوشش سپاه در می آیند و عبارتند از:

الف - بسیجی عادی. عموم اقشار معتقد به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و اهداف انقلاب اسلامی هستند که پس از گذراندن دوره آموزش عمومی به خدمت ارتش بیست میلیونی در آمده و سازماندهی می شوند.

ب - بسیجی فعال. آن دسته از بسیجیان عادی داوطلب هستند که واجد شرایط لازم بوده و پس از گذراندن دوره های آموزشی، سازماندهی شده و ضمن شرکت در برنامه های حفظ انسجام در انجام مأموریت های محوله با سپاه همکاری می کنند.

ج - بسیجی ویژه (پاسداران افتخاری). پرسنلی هستند که صلاحیتهای یک پاسدار را دارا می باشند و پس از گذراندن آموزشهای مطروحه در این قانون سازماندهی گردیده و متعهد می گردند تا به هنگام نیاز به طور تمام

وقت در اختیار سپاه قرار گیرند.

ماده ۱۴ - سپاه می‌تواند از پرسنل رسمی وزارتخانه‌ها و مؤسسات وابسته به دولت یا نهادهای انقلابی و نیروهای مسلح با کسب موافقت سازمان مربوطه به تناسب در وظایف مورد نیاز بر طبق آیین‌نامه‌ای که توسط ستاد کل سپاه با همکاری وزارت تهیه و به تصویب هیأت دولت می‌رسد به صورت مأمور و یا انتقال استفاده نماید.

تبصره - انتقال یا مأمور به خدمت نمودن آن گونه پرسنل در زمان جنگ و بحران، تابع ضوابط خاصی است که توسط ستاد کل سپاه با همکاری وزارت و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۱۵ - افراد خرید خدمت سپاه، ستاد کل و وزارت دفاع به کسانی اطلاق می‌شود که بر طبق مقررات مربوط خدمت مشخصی را برابر قرار دادتنظیمی انجام می‌دهند.

بخش دوم - شرایط عمومی استخدام

ماده ۱۶ - شرایط عمومی استخدام کادر ثابت و پیمانی و پرسنل بسیجی ویژه (پاسداران افتخاری) به شرح زیر می‌باشد:

الف - اعتقاد به مبانی اسلام ناب محمدی (ص)، انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی ایران.

ب - اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه.

ج - التزام عملی به احکام اسلام و قوانین جمهوری اسلامی و رعایت موازین اخلاق اسلامی.

د - عدم عضویت و هواداری از احزاب و گروهها و سازمانهای سیاسی.

ه - نداشتن سابقه عضویت و یا هواداری از احزاب و گروهها و سازمانهای غیر اسلامی. التقاطی، الحادی و غیر قانونی.

و - عدم اعتیاد به مواد مخدر و محکومیت به محرومیت از خدمات دولتی.

ز - داشتن شرایط تحصیلی و یا تخصصی مورد نیاز.

ح - داشتن سلامت و توانایی جسمی و روانی متناسب با خدمت مورد نیاز.

ط - داشتن حداقل ۱۶ سال سن تمام و حداکثر ۴۰ سال سن.

ی - داشتن حسن شهرت و عدم سوء سابقه.

تبصره ۱ - استخدام پرسنل کادر ثابت، مشروط به داشتن تابعیت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

تبصره ۲ - پرسنل پیمانی و بسیجی ویژه از شرط حداکثر سن و محصلین از حداقل سن تعیین شده مستثنی می‌باشند.

تبصره ۳ - برای مشاغل کارمندی در شرایط مساوی استخدام، ایثارگران انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و خانواده درجه یک آنان در اولویت می‌باشند.

تبصره ۴ - استخدام پرسنل مذکور در این ماده منوط به تأیید صلاحیت آنان توسط هیأت مرکزی گزینش است که پس از ارزیابی در طول دوره آموزش اولیه صورت می‌گیرد و در صورت لزوم هیأت مرکزی گزینش می‌تواند

این اختیار را به هسته‌های گزینش تفویض نماید.

ماده ۱۷ - هیأت مرکزی گزینش در سپاه مرکب از فرمانده کل سپاه یا جانشین وی، نماینده ولی فقیه در سپاه یا جانشین وی، رئیس ستاد کل سپاه، مسؤول حفاظت اطلاعات سپاه و معاون نیروی انسانی ستاد کل سپاه به عنوان دبیر هیأت و وزیر یا جانشین وی تشکیل می‌گردد و در چارچوب مفاد این قانون، وظیفه تعیین سیاستهای گزینش پرسنل سپاه و تدوین دستورالعملهای مورد نیاز و نظارت بر کار هسته‌های گزینش در سپاه را به عهده دارد.

تبصره - هسته‌های گزینش در ستاد کل سپاه، نیروها و سازمانهای وابسته، توسط هیأت مرکزی گزینش سپاه، برای گزینش پرسنل تشکیل می‌گردد.

ماده ۱۸ - استخدام پرسنل نظامی برای خدمت در کادر ثابت بر اساس یکی از مقاطع تحصیلی پایان دوره‌های راهنمایی، دبیرستان، فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس، و دکترا و بالاتر انجام می‌گیرد.

ماده ۱۹ - کارمندان به دو صورت زیر استخدام می‌شوند:

الف - بر اساس مدارک تحصیلی در یکی از مقاطع پایان دوره‌های دبیرستان فوق دیپلم لیسانس فوق لیسانس دکترا و بالاتر

ب - بر اساس تخصص و مهارت عملی با داشتن حداقل مدرک پایان دوره تکمیلی نهضت سوادآموزی و حداکثر پایان دوره دبیرستان.

ماده ۲۰ - سپاه برای مشاغلی که مستلزم بکارگیری زنان باشد آنان را استخدام می‌نماید تغییر محل خدمت زنان باید حتی‌الامکان تابع شرایط خدمتی همسران آنان باشد.

ماده ۲۱ - سپاه می‌تواند به منظور تأمین نیاز سازمانی خود داوطلبانی را که حداقل دارای مدرک تحصیلی پایان دوره ابتدایی می‌باشند با اخذ تعهد ۵ سال خدمت نظامی و یا ۶ سال خدمت کارمندی به صورت پیمانی استخدام نماید. و تمدید مهلت و تجدید قرارداد مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۱ - خدمت پرسنل پیمانی که خدمت دوره ضرورت را انجام نداده‌اند به منزله انجام خدمت دوره ضرورت تلقی می‌گردد و در صورتی که قبل از خاتمه تعهد به هر علت از خدمت مستعفی یا برکنار گردند برابر قانون خدمت وظیفه عمومی با آنان رفتار خواهد شد.

تبصره ۲ - سپاه می‌تواند پرسنلی را که در حال انجام خدمت دوره ضرورت می‌باشد به صورت پیمانی استخدام نماید.

ماده ۲۲ - سپاه می‌تواند در صورت نیاز از پرسنل وظیفه در حین دوره خدمت ضرورت و همچنین پرسنل پیمانی در طول مدت قرارداد و پرسنل بسیجی اعم از عادی، فعال یا ویژه که شرایط لازم را دارا هستند برای کادر ثابت استخدام نماید و این قبیل داوطلبان در شرایط مساوی از اولویت برخوردارند. آموزش، درجه یا رتبه و ترفیعات آنان تابع مقررات مندرج در این قانون خواهد بود.

ماده ۲۳ - سپاه می‌تواند در صورت نیاز با پرسنل بسیجی ویژه که حداقل ۱۸ سال تمام سن داشته باشند،

قراردادی انعقاد نماید که خدمت دوره ضرورت خود را پس از گذراندن آموزشهای لازم در طول حداکثر ۱۰ سال هر سال به مدت حداقل یک ماه طی نمایند تا بدینوسیله همواره آمادگی رزمی برای مأموریت‌های مختلف در شرایط ویژه را داشته باشند.

تبصره ۱ - سپاه در مواقع جنگ و اضطرار این نیروها را احضار نموده و چنانچه بیشتر از مدت یک ماه در هر سال خدمت نمایند به همان اندازه از مدت خدمت و آموزش سالهای بعد کسر خواهد شد.

تبصره ۲ - این دسته از پرسنل پس از گذراندن آموزشهای لازم در بدو خدمت از حقوق اجتماعی افراد منقضی خدمت وظیفه عمومی برای استخدام و تحصیل و نظیر آن بر برخوردار می‌باشند، لیکن در صورت قطع یا لغو یا بطلان قرار داد تا انجام کامل خدمت ضرورت، حقوق مزبور از آنها سلب می‌شود.

تبصره ۳ - کلیه نهادهای و سازمانها و وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی و کارفرمایان بخش خصوصی اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی موظفند شغل این دسته از افراد را در طول خدمت سالانه آنها در سپاه حفظ نمایند، افراد مزبور در این مدت از دستگاه مربوطه حقوق و مزایا دریافت نخواهند نمود.

تبصره ۴ - حقوق و مزایای این افراد بعد از آموزشهای لازم بدو خدمت مطابق حقوق و مزایای پرسنل کادر ثابت نظامی هم ردیف خواهد بود.

تبصره ۵ - آیین‌نامه اجرایی این افراد ماده توسط وزارت و ستاد کل سپاه پس از کسب نظر از سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۴ - خرید خدمت اشخاص بنا به ضرورت و برای مدت محدود با تشخیص نیروها و سازمانهای استخدام کننده به موجب آیین‌نامه موضوع ماده ۳۷ قانون ارتش می‌باشد و اصلاحات مورد نیاز آن توسط ستاد کل سپاه با هماهنگی وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۵ - استخدام اعضای هیأت علمی مؤسسات آموزش عالی سپاه و پرداخت حق التدریس به اساتید و مربیان مقاطع دانشگاهی بر اساس مقررات استخدامی هیأت علمی دانشگاهها خواهد بود.

تبصره - استخدام مربی و پرداخت حق التدریس برای آموزشهای پائین تر از سطوح دانشگاهی تابع آیین‌نامه موضوع ماده ۳۸ قانون ارتش خواهد بود. اصلاحات مورد نیاز توسط ستاد کل سپاه با هماهنگی وزارت دفاع تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۶ - استخدام افراد در سپاه، بدون نیاز سازمانی و همچنین استخدام و یا تغییر وضع پرسنل جز به یکی از صور مذکور در این قانون مطلقاً ممنوع است.

بخش سوم - سازمان و طبقه بندی مشاغل

ماده ۲۷ - تعداد و ترکیب نیروی انسانی سپاه و همچنین نسبت درجات و رتبه‌های آنان بر مبنای خط مشی، استراتژی و تهدیدات، برابر جداول سازمان و تجهیزات مصوب و به نسبتی که به وسیله ستاد کل سپاه تعیین و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید مشخص می‌گردد.

تبصره ۱ - جداول سازمان نیروی انسانی سپاه و ستاد کل شامل محلهای سازمانی و ضرورت نظامی یا کارمندی

یا مشترک بودن شغل و درجات و رتبه‌های متناسب برای هر محل سازمانی حسب مورد توسط ستاد کل سپاه و ستاد کل تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

تبصره ۲ - به منظور جلوگیری از تورم پرسنل کادر ثابت در سپاه و سازمانهای وابسته در جداول سازمانی مشاغل باید به نحوی پیش‌بینی گردد که حتی‌الامکان از پرسنل وظیفه پیمانی و بسیجی استفاده شود.

ماده ۲۸ - رسته عبارت است از مجموعه رشته‌های شغلی که از نظر تخصص یا نوع آموزش وابستگی و ارتباط نزدیک داشته باشند.

ماده ۲۹ - مشاغل سپاه به تناسب احتیاج نیروها و سازمانها از رشته‌های مختلف تشکیل می‌شود. انواع رسته و علائم رسته‌ای و همچنین علائم درجات و شکل لباس پرسنل نظامی به موجب دستورالعملهایی خواهد بود که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۳۰ - بکارگیری پرسنل در مشاغل غیر مرتبط با رسته آنان ممنوع بوده و سپاه موظف است به منظور ایجاد انعطاف در اجرای مأموریت‌های محوله به غیر از رسته اصلی، رسته رزمی یا پشتیبانی رزمی دیگری برای کلیه پرسنل پیش‌بینی نماید.

تبصره - تغییر رسته پرسنل ممنوع می‌باشد و در موارد لزوم برابر دستورالعملی است که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۳۱ - ستاد کل سپاه موظف است حداکثر ظرف مدت یک سال در چارچوب این قانون کلیه مشاغل سپاه را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده و شرح وظایف و شرایط احراز هر شغل را تعیین و پس از تأیید فرماندهی کل سپاه در انتصابات و ترفیعات ملاک عمل قرار دهد.

ماده ۳۲ - ستاد کل سپاه موظف است مشاغل مختص کارمندان موضوع بند (ب) ماده ۱۹ این قانون را از نظر پیچیدگی و تخصص به سه گروه (۱)، (۲)، و (۳) و میزان مهارت در انجام مشاغل هر یک از سه گروه را به سه رده (۱) و (۲) و (۳) طبقه‌بندی نماید. کمیسیون ارزیابی مهارت در بدو استخدام تخصص و مهارت این قبیل کارمندان را مورد ارزیابی قرار داده و گروه و رده آنان را تعیین می‌نماید.

ماده ۳۳ - ستاد کل سپاه می‌تواند بنا به دستور فرماندهی کل سپاه برای انجام وظایف پیش‌بینی نشده پست‌های موقت را ایجاد نموده و حداکثر ظرف مدت یک سال تکلیف آنان را از لحاظ حذف شغل و یا درج آن در جداول سازمان معین نماید.

فصل سوم - آموزش و ترفیعات

بخش اول - آموزش

ماده ۳۴ - دوره‌های آموزشی پرسنل کادر ثابت و بسیجی ویژه به شرح زیر می‌باشد:

الف - دوره عمومی پاسداری.

ب - دوره تخصصی اولیه.

ج - دوره تخصصی تکمیلی.

- د - دوره سرپرستی.
 - ه - دوره‌های علمی و تخصصی.
 - و - دوره‌های علوم پایه نظامی.
 - ز - دوره مقدماتی رسته‌ای.
 - ح - دوره عالی رسته‌ای.
 - ط - دوره فرماندهی و ستاد.
 - ی - دوره عالی جنگ.
 - ک - دوره علوم استراتژیک.
- تبصره - نیروها و سازمانهای وابسته به سپاه می‌توانند در صورت لزوم با هماهنگی ستاد کل سپاه علاوه بر آموزشهای فوق دوره‌های عرضی آموزشی تخصصی را برای پرسنل تشکیل دهند.
- ماده ۳۵ - مراکز آموزشی سپاه به شرح زیر می‌باشد:
- الف - دبیرستانها و هنرستانهای سپاه.
 - ب - آموزشگاه نظامی.
 - ج - دانشکده‌های علوم و فنون نیروها.
 - د - دانشکده فرماندهی و ستاد.
 - ه - دانشکده علوم استراتژیک.
 - و - دانشگاه امام حسین (ع) شامل دانشکده علوم پایه نظامی و دانشکده‌های علمی و تخصصی.
- تبصره ۱ - دانشکده علوم و فنون نیروها از لحاظ علمی به دانشگاه امام حسین (ع) وابسته بوده و توسط نیروها اداره می‌شود.
- تبصره ۲ - دانشکده عقیدتی - سیاسی و سایر مراکز آموزش رسته‌ای عقیدتی - سیاسی سپاه زیر نظر جزوه نمایندگی ولی فقیه در سپاه اداره می‌شود.
- ماده ۳۶ - سپاه می‌تواند برای تأمین و تربیت پرسنل کادر ثابت بومی مورد نیاز در استانهای مرزی با هماهنگی وزارت آموزش و پرورش، دبیرستان و هنرستان تشکیل دهد.
- تبصره - مراکز فوق به تشخیص ستاد کل سپاه، در نیروها به تناسب نیاز آنها تشکیل می‌گردد.
- اساسنامه این نوع مراکز به تصویب وزارت آموزش و پرورش خواهد رسید.
- ماده ۳۷ - دوره آموزش عمومی پاسداری.
- دوره آموزش عمومی پاسداری برای پرسنل کادر ثابت نظامی که با مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی استخدام می‌شوند حداقل به مدت شش ماه در آموزشگاه نظامی و برای پرسنلی که با مدارک تحصیلی فوق دیپلم و بالاتر استخدام می‌شوند حداقل به مدت سه ماه در دانشگاه امام حسین (ع) تشکیل می‌شود. این دوره برای پرسنلی که با مدرک دیپلم استخدام می‌شوند در طول دوره‌های علوم پایه یا دانشکده علوم و فنون نیروها برگزار

می‌شود.

ماده ۳۸ - دوره آموزش تخصصی اولیه.

این دوره برای پرسنل کادر ثابت نظامی که با مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی استخدام می‌گردند، بلافاصله بعد از طی دوره آموزش عمومی حداقل به مدت شش ماه در آموزشگاههای نظامی برگزار می‌شود. برنامه‌ها و مواد آموزشی این دوره باید طوری تنظیم گردد که فارغ‌التحصیلان آن بتوانند از عهده مشاغل درجات رزم‌آوردومی و رزم‌آوریکمی برآیند.

تبصره - نیروها می‌توانند متناسب با نیاز خود، نسبت به تشکیل آموزشگاههای نظامی جهت برگزاری دوره‌های آموزش عمومی پاسداری و تخصصی اولیه در یگانها و مناطق مختلف اقدام نمایند.

ماده ۳۹ - دوره آموزش تخصصی تکمیلی.

دوره‌های تخصصی تکمیلی برای تکمیل تخصص پرسنل کادر ثابت نظامی با داشتن درجه رزم‌آوریکمی به مدت حداقل ۶ ماه در دانشکده‌های علوم و فنون نیروها تشکیل می‌گردد و نیروها موظف هستند نسبت به تشکیل این دوره‌ها طوری اقدام نمایند که کلیه پرسنل با داشتن درجه رزم‌آوریکمی بتوانند به موقع این دوره را طی نمایند. برنامه‌ها و مواد آموزشی این دوره باید طوری تنظیم گردد که فارغ‌التحصیلان آن بتوانند از عهده مشاغل درجات رزم‌آوردومی و رزم‌آوریکمی برآیند. نیل به درجه رزم‌آوردومی منوط به موفقیت در طی این دوره می‌باشد.

ماده ۴۰ - دوره آموزش سرپرستی.

این دوره برای پرسنل موضوع تبصره یک ماده ۷۷ این قانون در درجه رزم‌آوریکمی به مدت حداقل ۶ ماه بر حسب نیاز در دانشکده‌های علوم و فنون نیروها تشکیل می‌شود. برنامه‌ها و مواد آموزشی این دوره باید طوری تنظیم می‌شود که فارغ‌التحصیلان آن بتوانند از عهده مشاغل درجات ستوان‌سومی تا ستوان‌یکمی برآیند. نیل این پرسنل به درجه ستوان‌سومی منوط به موفقیت در طی این دوره می‌باشد.

تبصره - سپاه می‌تواند دوره‌های آموزش تخصصی تکمیلی و سرپرستی را به صورت متوالی در یک مرحله اجراء نماید و همچنین می‌تواند بخشی از این دوره‌ها را به صورت آموزش حین خدمت انجام دهد.

ماده ۴۱ - دوره‌های آموزش علوم پایه نظامی.

سپاه برای تأمین و تربیت پرسنل کادر ثابت نظامی که با مدرک دیپلم استخدام می‌شوند، اقدام به تشکیل دانشکده علوم پایه نظامی در دانشگاه امام حسین (ع) می‌نماید. حداقل مدت آموزش این دانشکده ۷ ترم تحصیلی در دو دوره به شرح زیر می‌باشد:

دوره اول - این دوره حداقل شامل ۴ ترم تحصیلی می‌باشد و برای آموزش به کسانی که با مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان از طریق مسابقه ورودی پذیرفته می‌شوند، تشکیل می‌گردد.

دوره دوم - این دوره حداقل شامل سه ترم تحصیلی می‌باشد و برای کسانی که با انجام ارزیابی و مسابقه ورودی از بین داوطلبان فارغ‌التحصیل دوره اول پذیرفته شده‌اند تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱ - پرسنلی که با مدرک پائین تر از دیپلم استخدام شده و موفق به اخذ مدرک دیپلم شده‌اند حداکثر با ۲۵ سال سن می‌توانند در آزمون ورودی دوره اول دانشکده علوم پایه نظامی شرکت نمایند و در شرایط مساوی حق تقدم با پرسنل شاغل است.

تبصره ۲ - در صورت ضرورت و فوریت، سپاه می‌تواند از دارندگان مدارک فوق دیپلم مورد نیاز با داشتن حداکثر ۲۵ سال سن، برای شرکت در آزمون ورودی دوره دوم آموزش علوم پایه نظامی ثبت نام نماید.

تبصره ۳ - مواد و برنامه‌های آموزشی این دانشکده باید طوری تنظیم گردد که با گذراندن دوره‌های آموزش بعدی، فارغ‌التحصیلان دوره اول از عهده مشاغل درجات ستوان سومی تا سرهنگی برآمده و فارغ‌التحصیلان دوره دوم آمادگی انجام وظیفه در مشاغل درجات ستوان دومی و بالاتر را داشته باشند.

تبصره ۴ - ستاد کل سپاه می‌تواند در رسته‌هایی که ضروری می‌داند دوره‌های دوم علوم پایه نظامی، مقدماتی رسته‌ای و عالی رسته‌ای را به صورت پیوسته و با حداقل پنج ترم تحصیلی اجراء نماید.

تبصره ۵ - سپاه می‌تواند بنا به ضرورت دوره دوم علوم پایه نظامی را در دانشکده علوم و فنون نیروها اجراء نماید.

ماده ۴۲ - دوره علمی و تخصصی.

سپاه به منظور تأمین و تربیت کادر ثابت فنی و تخصصی مورد نیاز در رسته‌های مشترک و رشته‌های دانشگاهی که امکان تأمین آن از دانشگاه‌های کشور نمی‌باشد، اقدام به تشکیل دانشکده‌های علمی تخصصی با همکاری وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در دانشگاه امام حسین (ع) می‌نماید.

ماده ۴۳ - دوره آموزش مقدماتی رسته‌ای.

دوره‌های مقدماتی رسته‌ای بر حسب نیاز به منظور آموزش مقدماتی برای رسته‌های مورد احتیاج به فارغ‌التحصیلان دانشکده‌های علوم پایه نظامی و قبل از شروع به خدمت آنها، حداقل به مدت شش ماه در دانشکده علوم و فنون نیروها تشکیل می‌گردد.

تبصره - فارغ‌التحصیلان دوره اول علوم پایه که موفق به ورود به دوره نشوند پس از گذراندن دوره مقدماتی رسته‌ای با داشتن حداکثر ۲۷ سال سن می‌توانند در آزمون دوره دوم علوم پایه نظامی شرکت نمایند.

ماده ۴۴ - دوره آموزش عالی رسته‌ای.

دوره‌های عالی رسته‌ای در درجات ستوان یکمی و سروانی به مدت حداقل ۶ ماه برای تمامی پرسنل فارغ‌التحصیل دوره‌های مقدماتی رسته‌ای و پرسنلی که در سطح فارغ‌التحصیلان این دوره شناخته می‌شوند و از آموزش قبلی آنها حداقل ۴ سال گذشته باشد متناسب با رسته‌های آنان حسب مورد در دانشکده‌های علوم و فنون نیروها یا دانشکده‌های علمی تخصصی دانشگاه امام حسین (ع) تشکیل می‌گردد. نیل به درجه سرگردی این قبیل پرسنل منوط به طی این دوره می‌باشد.

ماده ۴۵ - نیروها می‌توانند برای دوره‌های خاص از قبیل خلبانی و ناوبری، دوره‌های اول و دوم علوم پایه نظامی را در دانشکده‌های علوم و فنون نیروها به صورت پیوسته و با حداقل هفت ترم تحصیلی اجراء نمایند.

تبصره - در مواردی که برنامه‌ها و محتوای آموزشی این دوره‌ها با رعایت مفاد و مجموع حداقل مدت دوره‌های مقدماتی و عالی رسته‌ای برنامه‌ریزی و اجرا شده باشد، فارغ‌التحصیلان مذکور دوره مقدماتی و عالی رسته‌ای گذرانده شناخته می‌شوند.

ماده ۴۶ - دارندگان مدارک فوق دیپلم و بالاتر، در رشته‌های تحصیلی که در برگیرنده محتوای آموزشی دوره‌های مقدماتی و عالی رسته‌ای هر یک از رشته‌های غیر رزمی باشند، در صورت گذراندن آموزشهای مورد نیاز حسب مورد آموزش مقدماتی یا عالی رسته‌ای دیده، شناخته می‌شوند.

ماده ۴۷ - دوره آموزش فرماندهی و ستاد.

دوره آموزش فرماندهی و ستاد، برای آموزش به فارغ‌التحصیلان دوره‌های دوم دانشکده‌های علوم و فنون نیروها نیروها یا علوم پایه نظامی که دوره‌های رسته‌ای را طی نموده‌اند و یا در سطح فارغ‌التحصیلان این دوره شناخته شده‌اند و همچنین دارندگان مدارک لیسانس و بالاتر مورد نیاز که حداقل ۳ سال از آموزش قبلی آنها گذشته باشد، در درجات سرگردی و سرهنگ‌دومی در دانشکده فرماندهی و ستاد تشکیل می‌شود و مدت دوره آن حداقل ۹ ماه خواهد بود.

تبصره - مواد و برنامه‌های آموزشی دانشکده فرماندهی و ستاد می‌باید طوری تنظیم شود که فارغ‌التحصیلان آن توانایی طراحی، فرماندهی و مدیریت رده‌های بالای سپاه و سایر نیروهای مسلح را داشته باشند. فارغ‌التحصیلان دانشکده فرماندهی و ستاد از یک سال ارشدیت برخوردار می‌گردند.

ماده ۴۸ - دوره آموزش عالی جنگ.

این دوره برای فارغ‌التحصیلان دوره آموزش فرماندهی و ستاد که حداقل دو سال از آموزش قبلی آنها گذشته باشد، در درجات سرهنگی و سرتیپ‌دومی در دانشکده فرماندهی و ستاد سپاه تشکیل می‌شود. حداقل مدت این دوره ۹ ماه بوده و فارغ‌التحصیلان آن از یک سال ارشدیت برخوردار خواهند بود. مواد و برنامه‌های آموزشی این دوره باید طوری تنظیم شود که فارغ‌التحصیلان آن آشنایی کافی با طرحهای دفاعی کشور را داشته باشند و نیل به درجه‌سپهبدی و ارتشبدی مشروط به گذراندن این دوره خواهد بود.

ماده ۴۹ - دوره آموزش علوم استراتژیک.

این دوره برای آموزش، مطالعه و تحقیق در زمینه سیاست کلی نظامی-سیاسی و خط مشی کشور در امور دفاعی به مدت یک سال خواهد بود. فارغ‌التحصیلان دوره‌های دانشکده فرماندهی و ستاد و دارندگان مدارک تحصیلی فوق لیسانس و دکترای مورد نیاز سپاه با داشتن حداقل درجه سرهنگی و کارمندی که دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس و بالاتر می‌باشند، همچنین مقامات مملکتی که نظامی نبوده ولی به نحوی از انحاء در مسائل دفاعی مسئولیتهایی دارند و فرماندهان و مدیران رده بالای نیروهای مسلح ملل مسلمان و مستضعف غیر معارض با اسلام با معرفی فرماندهی کل سپاه و تصویب فرماندهی کل می‌توانند این دوره را طی نمایند. این دوره در دانشکده علوم استراتژیک ستاد کل سپاه برگزار می‌گردد.

تبصره - ستاد کل موظف است پس از کسب آمادگی لازم و تصویب فرماندهی کل، دانشکده علوم استراتژیک

سپاه و دانشگاه علوم استراتژیک ارتش را در هم ادغام و دوره‌های آموزش علوم استراتژیک را تحت نظر آن ستاد برگزار نماید.

ماده ۵۰ - کلیه کارمندان اعم از کادر ثابت و پیمانی در بدو خدمت باید یک دوره آموزش مقدماتی نظامی و آشنایی با قوانین و مقررات آیین‌نامه‌ها و وضعیت خدمتی خویش در سپاه را طی نمایند. مدت این دوره برای پرسنلی که دوره خدمت ضرورت را طی نموده‌اند حداقل یک ماه می‌باشد. و برای کسانی که دوره ضرورت را طی ننموده‌اند حداقل سه ماه خواهد بود.

ماده ۵۱ - پرسنل پیمانی که به صورت نظامی خدمت خواهند کرد و همچنین پرسنل وظیفه در بدو خدمت، دوره‌های آموزشی مقدماتی نظامی و تخصصی مربوطه را طی خواهند نمود.

تبصره - سپاه موظف است با همکاری نهضت سوادآموزی و ارگانهای ذیربط برای پرسنل وظیفه امکانات سوادآموزی را فراهم آورد.

ماده ۵۲ - اساسنامه، مواد و برنامه‌های آموزشی هر یک از دوره‌ها و مراکز آموزشی با توجه به مواد مندرج در این قانون و قوانین آموزشی کشور توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

تبصره ۱ - تهیه اساسنامه و برنامه‌های آموزشی دوره‌ها و مراکز آموزشی رسته عقیدتی - سیاسی به عهده نمایندگی ولی فقیه در سپاه می‌باشد.

تبصره ۲ - برنامه‌های آموزشهای عقیدتی - سیاسی دوره‌ها با هماهنگی نمایندگی ولی فقیه و مواد آموزشهای عقیدتی - سیاسی و حفاظت اطلاعات دوره‌ها، توسط نماینده ولی فقیه و حفاظت اطلاعات در سپاه تهیه می‌شود.

ماده ۵۳ - آموزشهای سپاه باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی و اجرا گردد که نیاز سازمان مربوط را به بهترین نحو مرتفع نموده و سپاه را به سمت خودکفایی سوق دهد و در زمان صلح نیز، پرسنل از عهده انجام وظایف مقرر در اصل ۱۴۷ قانون اساسی بر آیند.

ماده ۵۴ - سپاه موظف است برای تقویت بینش عقیدتی - سیاسی و بالا بردن دانش و توان نظامی پرسنل در حین خدمت، نسبت به انتشار نشریات و برگزاری اردوهای آموزشی، سفرهای علمی و دوره‌های کوتاه مدت توجیهی و نیز تداوم آموزش اقدام نماید.

ماده ۵۵ - سپاه موظف است در کلیه آموزشها و در حین خدمت برنامه‌های لازم را به منظور کسب آمادگی جسمانی پرسنل، متناسب با مأموریت‌های پیش‌بینی و اجراء نماید.

ماده ۵۶ - پرسنلی که به هر یک از مراکز و دوره‌های آموزشی پیش‌بینی شده در این قانون اعزام می‌شوند باید فرصت ادامه خدمت و بازدهی متناسب با مدت و کیفیت و اهمیت دوره آموزش به میزان حداقل دو برابر مدت تحصیلی پس از اتمام آن را داشته باشند.

این مدت در اساسنامه‌های آموزشی تعیین می‌گردد.

ماده ۵۷ - ستاد کل سپاه موظف است با هماهنگی وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخشی از نیازهای تخصصی خود را از طریق بورسیه از دانشگاهها و مؤسسات آموزشی خارج از

سپاه تأمین نماید.

ماده ۵۸ - ستاد کل سپاه موظف است همه ساله نیازهای تخصصی و تحصیلی خود را اعلام نماید تا پرسنل در صورت تمایل بتوانند با موافقت نیروی سازمان مربوطه، در رشته‌های مزبور تحصیل نمایند.

ماده ۵۹ - در زمان جنگ و بحران و بنا به ضرورت، طول دوره‌های آموزشی به پیشنهاد سپاه و تصویب فرماندهی کل با حفظ سطح کیفی آموزش‌های می‌تواند تقلیل یابد.

ماده ۶۰ - ستاد کل سپاه می‌تواند هر یک از دوره‌های آموزشی را که بین دو یا چند نیرو و سازمان مشترک باشد، به وسیله یکی از نیروها یا سازمان‌ها که بیشترین نیاز را بنا به تأیید فرمانده کل سپاه دارد، دایر نماید. پرسنل سایر نیروها و سازمان‌ها نیز در آن دوره آموزش خواهند دید.

ماده ۶۱ - دوره‌های آموزشی پرسنل بسیجی عادی و فعال به شرح زیر می‌باشد:

الف - دوره عمومی مقدماتی.

ب - دوره عمومی تکمیلی.

ج - دوره تخصصی بسیج.

د - دوره یادآوری و حفظ انسجام.

ماده ۶۲ - دوره آموزش عمومی مقدماتی بسیج.

دوره‌های آموزش عمومی مقدماتی عبارتند از آموزش‌های اولیه در حد دفاع که برای کلیه بسیجیان عادی و فعال حداقل به مدت ۱۵ روز در رده‌های مقاومت نیروی مقاومت بسیج سپاه، در محلات، ادارات، سازمان‌ها، مؤسسات دولتی و غیر دولتی، در زمینه‌های دفاع نظامی، غیر نظامی و مقاومت محلی برگزار می‌گردد.

ماده ۶۳ - دوره آموزش عمومی تکمیلی بسیج.

دوره‌های آموزش عمومی تکمیلی بسیج برای آن عده از بسیجیان که دوره عمومی مقدماتی را طی کرده باشند به مدت چهل و پنج روز در مراکز آموزشی نیروی مقاومت بسیج سپاه برگزار می‌شود. برنامه‌ها و مواد آموزشی این دوره باید چنان تنظیم شود که این دوره معادل دو ماه از آموزش و خدمت وظیفه عمومی افراد محسوب شود.

ماده ۶۴ - وزارت آموزش و پرورش موظف است با هماهنگی و نظارت سپاه، نسبت به اجرای آموزش‌های تئوری و عملی نظامی در قالب دروس اجباری، در بین محصلین مقاطع مختلف تحصیلی، به منظور تحقق ارتش بیست میلیونی، ایجاد علاقه و آمادگی دفاعی و حفظ و تداوم آن در زمینه‌های دفاع نظامی، غیر نظامی و مقاومت محلی به ترتیب زیر اقدام نماید:

الف - در مقطع راهنمایی حداقل ۲ ساعت در هفته به صورت تئوری و یک روز در سال به صورت اردوی عملی.

ب - در مقطع متوسطه حداقل ۳ ساعت در هفته به صورت تئوری و ۳ روز در سال به صورت اردوهای عملی به نحوی که در پایان دوره متوسطه معادل آموزش‌های مقدماتی نظام وظیفه را گذرانده باشند.

تبصره ۱ - آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل نحوه نظارت سپاه و همکاری و هماهنگی بین سپاه و آموزش و پرورش و محتوی و نحوه تنظیم مواد درسی و کلاسها و اردوهای عملی و نحوه معافیت از اردوهای عملی و نحوه

احتساب نمرات، با توجه به سایر مواد این قانون توسط ستاد کل سپاه، وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و آموزش و پرورش تهیه و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲ - اجرای برنامه‌ها، آموزشها و سازماندهی لازم به منظور ایجاد علاقه و جاذبه نسبت به دفاع با استفاده از کتب درسی نو برنامه‌های ضمن تحصیل و صدا و سیما در مقطع ابتدایی مطابق آیین‌نامه‌ای است که توسط وزارت آموزش و پرورش و با هماهنگی سپاه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳ - آموزشهای موضوع این ماده برای زنان متناسب با شرایط آنها، به ویژه در زمینه امداد، پشتیبانی، مقاومت محلی و دفاع غیر نظامی خواهد بود.

تبصره ۴ - آموزشهای مقطع راهنمایی معادل دوره آموزش عمومی مقدماتی بسیج می‌باشد و آموزشهای مقطع متوسطه معادل دوره آموزش عمومی تکمیلی بسیج بوده و معادل دو ماه از خدمت وظیفه عمومی افراد محسوب می‌شود.

ماده ۶۵ - دوره تخصصی بسیج.

این دوره برای آن عده از بسیجیان فعال که دوره عمومی تکمیلی را طی نموده‌اند به مدت یک ماه در مراکز آموزشی سپاه برگزار می‌گردد. برنامه و مواد آموزشی این دوره باید به طوری تنظیم شود که معادل یک ماه آموزش و خدمت وظیفه عمومی آنان محسوب شود.

ماده ۶۶ - سپاه موظف است حسب مورد با هماهنگی و همکاری شورای مدیریت حوزه علمیه و وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزشهای تخصصی بسیج را برای افرادی که قبل از خدمت دوره ضرورت به تحصیلات عالیه در حوزه یا دانشگاه راه می‌یابند به صورت تئوری و اردوهای نظامی برگزار نماید.

تبصره ۱ - آموزشهای فوق جزء واحدهای دروس اجباری دانشجویان در مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای پیوسته و همپراز آنها بوده و می‌بایستی به نحوی تنظیم گردد که معادل یک ماه از آموزشهای دوره ضرورت خدمت وظیفه عمومی محسوب گردد.

تبصره ۲ - آموزشهای موضوع ماده ۶۵ و این ماده برای زنان متناسب با شرایط آنها و به ویژه در زمینه امداد، پشتیبانی مقاومت محلی و دفاع غیر نظامی خواهد بود.

تبصره ۳ - تعداد و میزان واحدهای درسی و اردوهای عملی و نحوه معافیت از دروس تئوری و عملی نظامی با توجه به قوانین مربوطه بر طبق آیین‌نامه‌ای است که توسط ستاد کل سپاه و با هماهنگی وزارتخانه‌ها و مراجع ذیربط تهیه و حسب مورد به تصویب شورای مدیریت حوزه یا شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رسد.

ماده ۶۷ - آموزشهای یادآوری و حفظ انسجام نیروهای احتیاط بر اساس قانون خدمت وظیفه عمومی در حدود اعتبارات مصوب به مدت ۱۵ - ۵ روز در سال در قالب گردانهای احتیاط که در واحدهای رزمی و پشتیبانی رزمی و مراکز آموزش سپاه و ارتش ایجاد می‌گردد، به منظور حفظ توان رزمی و تخصصی آنان انجام می‌پذیرد.

ماده ۶۸ - آموزشهای یادآوری و حفظ انسجام نیروهای ذخیره بر اساس قانون خدمت وظیفه عمومی و بسیجیان عادی و فعال در حدود اعتبارات مصوب به مدت حداکثر یک هفته در هر دو سال و به منظور ایجاد آمادگی

توسط نیروی مقاومت بسیج سپاه انجام می‌پذیرد.

تبصره ۱ - این افراد توسط نیروی مقاومت بسیج سپاه در مناطق مختلف کشور متناسب با جمعیت آنان در رده‌های مقاومت سازماندهی می‌گردند.

تبصره ۲ - سپاه موظف است دستورالعمل اجرایی مواد ۶۷ و ۶۸ این قانون را تهیه و به تصویب فرماندهی کل برساند.

ماده ۶۹ - مدت دوره‌های آموزشی مذکور در این قانون و مدت خدمت تمام‌وقت در سازمانهای رزمی برای پرسنل بسیجی فعال و ویژه که مشمول خدمت وظیفه عمومی می‌باشند، جزء خدمت دوره ضرورت یا احتیاط آنان محسوب می‌گردد.

ماده ۷۰ - کلیه دستگاههای اجرایی کشور که از افراد وظیفه‌مازاد نیروهای مسلح مطابق قوانین و مقررات کشور استفاده می‌نمایند، موظفند برای تجدید آموزش نظامی و یا احضار در مواقع اضطرار و جنگی، افراد مذکور را مطابق دستورالعمل ستاد کل در اختیار نیروهای مسلح قرار دهند.

تبصره - احضار سایر نیروهای احتیاط و ذخیره مطابق ماده ۵۶ قانون خدمت وظیفه عمومی و احضار اعضای بسیج مطابق دستورالعملی است که به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

ماده ۷۱ - در اجرای اصل ۱۴۷ قانون اساسی سپاه موظف است با استفاده از مشمولین واجد صلاحیت خدمت وظیفه عمومی در حد بسیجی عادی پس از گذراندن آموزشهای عمومی و تخصصی اولیه واحدهای سازمان یافته بسیج فرهنگی، آموزشی، بهداشتی و سازندگی را ایجاد و بر طبق برنامه‌ها و سیاستهای وزارتخانه‌ها و نهادهای مربوطه حسب مورد جهت آموزش، سوادآموزی، بهداشت و درمان و سازندگی روستاها و مناطق محروم کشور باحفظ نظارت بر امور انضباطی و اجرای برنامه‌های تداوم آموزش آنان، در اختیار دستگاههای اجرایی ذیربط قرار دهد.

تبصره ۱ - اقدام فوق مربوط به زمان صلح بوده و در زمان جنگ و بحران افراد فوق مطابق سیاستهای ابلاغی از سوی ستاد کل به کار گرفته می‌شوند.

تبصره ۲ - تعداد و درصد افراد مورد نیاز از طبقات مختلف مشمولین، همه‌ساله به پیشنهاد هیأت وزیران و تأیید ستاد کل تعیین می‌شود.

تبصره ۳ - آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت با هماهنگی ستاد کل سپاه و ستاد کل تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بخش دوم - ارزشیابی و ترفیعات

ماده ۷۲ - ترفیع عبارت است از نیل به درجه یا رتبه بالاتر برابر مقررات این قانون.

تبصره - ترفیعات و روش اجرای آن به موجب آیین‌نامه‌ای است که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۷۳ - سپاه موظف است کلیه پرسنل کادر ثابت و بسیجی ویژه را با توجه به عوامل زیر و طبق آیین‌نامه

مربوطه مورد ارزیابی قرار دهد:

- الف - رعایت موازین اخلاقی و شئون اسلامی و صلاحیتهای سیاسی - امنیتی.
- ب - استعداد، کارآیی و شایستگی در عملکرد و رعایت انضباط.
- ج - نتایج آموزشهای عقیدتی - سیاسی و نظامی حین خدمت.
- د - نتایج سنجش و آزمونهای آمادگی جسمانی در حین خدمت.
- ه - انجام مأموریتهای خطرناک و سخت.

ماده ۷۴ - سوابق و عملکرد پرسنل سپاه در مقاطع مختلف بر طبق آیین نامه مربوطه مورد ارزشیابی قرار گرفته و پس از تأیید کمیسیون ارزشیابی نیرو و یا سازمان مربوط و تصویب مقامات مذکور در ماده ۸۷ این قانون با توجه به امتیازات مکتسبه از حداقل ۶ ماه تأخیر در ترفیع و حداکثر یک سال ارشدیت برخوردار خواهند شد.

تبصره ۱ - ارزشیابی پرسنل قبل از موعد ترفیع خواهد بود و در هر مقطع ترفیعی حداقل یک بار ارزشیابی صورت خواهد گرفت و زمان ارزشیابی بنا به شرایط زمانی و نیاز سپاه متفاوت خواهد بود.

تبصره ۲ - نتیجه ارزشیابی پرسنل برابر آیین نامه های مربوطه ملاک ترفیعات و انتصابات بوده و در تشویقات و تنبیها و اعزاز به دوره های آموزشی نیز مؤثر خواهد بود.

تبصره ۳ - ترکیب اعضاء، حدود اختیارات و وظایف و تعداد کمیسیونهای ارزشیابی و نحوه ارزشیابی و ترفیعات پرسنل در چارچوب مواد مندرج در این قانون توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۷۵ - ترتیب درجات پرسنل نظامی نیروهای سپاه و درجات معادل آن در نیروی دریایی سپاه به شرح زیر می باشد:

- ۱ - سرباز ناوی
- ۲ - سرباز دوم ناوی
- ۳ - سرباز یکم ناوی
- ۴ - رزمیار سرنای
- ۵ - رزم آور سوم ناوی
- ۶ - رزم آور دوم ناوی
- ۷ - رزم آور یکم ناوی
- ۸ - رزم دار دوم ناوی
- ۹ - رزم دار یکم ناوی
- ۱۰ - استوان سوم ناوی
- ۱۱ - استوان دوم ناوی
- ۱۲ - استوان یکم ناوی

- ۱۳ سروان ناوروان
- ۱۴ سرگرد ناورسوم
- ۱۵ سرهنگ دوم ناورسوم
- ۱۶ سرهنگ ناوریکم
- ۱۷ سرتیپ دوم دریاداردوم
- ۱۸ سرتیپ دریادار
- ۱۹ سرلشکر دریابان
- ۲۰ سپهبد دریاسالار
- ۲۱ ارتشبد دریابد

تبصره - در کلیه مواردی که در این قانون عناوین درجات پرسنل نیروهای سپاه ذکر شده است در مورد پرسنل نیروی دریایی سپاه عناوین درجات معادل آن مورد نظر می‌باشد.

ماده ۷۶ - تعداد رتبه‌ها برای کارمندان موضوع این قانون، ۲۰ رتبه بوده و کارمندان مزبور در صورت شایستگی و کارایی هر چهار سال یک مرتبه ارتقاء خواهند یافت.

ماده ۷۷ - پرسنلی که با مدرک تحصیلی پائین‌تر از دیپلم به استخدام سپاه درآمده‌اند و بعد از طی دوره آموزش عمومی سپاه و آموزش تخصصی اولیه به درجه رزم‌آوردومی نائل آمده، و حداقل مدت توقف آنان در کلیه درجات بعدی چهار سال خواهد بود.

تبصره ۱ - پرسنل موضوع این ماده در صورتی که موفق به اخذ دیپلم شوند ولی شرایط شرکت در آزمون ورودی دوره اول علوم پایه نظامی یادوره‌های معادل آنرا نداشته باشند و یا موفق به طی آن دوره نشوند، در صورت نیاز سپاه و گذراندن آموزش دوره سرپرستی مطابق ماده ۴۰ این قانون می‌توانند به درجه ستوان‌سومی نائل شوند.

تبصره ۲ - پرسنلی که موفق به اخذ مدارک تحصیلی بالاتر گردند به ازاء هر سال تحصیلی تا مدرک دیپلم از ۹ ماه ارشدیت برخوردار خواهند شد.

تبصره ۳ - پرسنلی که موفق به اخذ مدرک دیپلم نگردند با درجه ستوان‌سومی بازنشسته می‌شوند.

تبصره ۴ - سپاه می‌تواند در صورت درخواست پرسنل موضوع تبصره ۳ این ماده و نیاز سپاه به آنها آنان را به صورت کارمندی موضوع بند "ب" ماده ۱۹ این قانون تغییر وضعیت دهد.

تبصره ۵ - سپاه موظف است زمینه و شرایط لازم جهت آموزش دوره دبیرستان را در این درجات برای پرسنل فراهم نماید.

تبصره ۶ - دولت موظف است نسبت به تأمین شغل مناسب برای پرسنل موضوع این ماده از قبیل واگذاری ابزار کار، ادامه استخدام در دستگاه‌های دولتی یا واگذاری سرمایه جهت اشتغال، برابر آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت دفاع با همکاری ستاد کل سپاه و دیگر وزارتخانه‌های ذیربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، اقدام نماید به نحوی که پس از خدمت در سپاه بدون شغل باقی نمانند.

ماده ۷۸ - فارغ‌التحصیلان دوره اول دانشکده علوم نظامی به درجه ستوان‌سومی و فارغ‌التحصیلان دوره دوم به درجه ستوان‌دومی نائل می‌شوند و حداقل مدت توقف آنها در درجات ستوانی ۳ سال و در درجات سروانی و بالاتر ۴ سال به جز در درجه سرهنگی که ۵ سال می‌باشد.

تبصره - در مورد کسانی که به درجه سرتیپ‌دومی نائل شده‌اند و دانشکده فرماندهی و ستاد را طی نموده‌اند یا مدرک تحصیلی فوق لیسانس و بالاتر مورد نیاز و قابل قبول سپاه را دارند ارتقاء به درجات سرتیپی و بالاتر بر حسب نیاز با پیشنهاد فرماندهی کل سپاه و تصویب فرماندهی کل خواهد بود.

ماده ۷۹ - وضعیت ترفیعات پرسنل نظامی فارغ‌التحصیل مدارس و مؤسسات آموزش عالی و دانشگاه‌های کشور پس از استخدام و طی دوره آموزش عمومی پاسداری و فارغ‌التحصیلان دانشکده‌های علمی - تخصصی دانشگاه امام حسین (ع) حسب مورد به قرار زیر خواهد بود:

الف - دارندگان مدارک فوق دیپلم به درجه ستوان‌سومی نائل می‌شوند.

ب - دارندگان مدارک لیسانس به درجه ستوان‌دومی نائل می‌شوند.

ج - دارندگان مدارک بالاتر در ازاء هر سال تحصیلی بالاتر از لیسانس یا معادل آن از دو سال ارشدیت نسبت به دارندگان مدرک لیسانس و در ازاء هر چهار سال ارشدیت از یک درجه بالاتر برخوردار می‌گردند و ترفیعات بعدی این قبیل پرسنل تابع مقررات ماده ۷۸ این قانون خواهد بود.

ماده ۸۰ - با پرسنلی که در طول خدمت موفق به اخذ و ارائه مدرک تحصیلی فوق دیپلم و بالاتر مورد نیاز و قابل قبول سپاه شوند به ترتیب زیر رفتار می‌شود:

الف - چنانچه در زمان ارائه مدرک تحصیلی درجه آنان پائین‌تر از درجات ورودی مدرک ارائه شده باشد به درجات ورودی مدرک جدید برابر مقررات ماده ۷۹ این قانون نائل می‌شوند.

ب - چنانچه در زمان ارائه مدرک تحصیلی درجه آنان بالاتر از درجه ورودی مدرک ارائه شده باشد صرفاً ترفیعات بعدی آنان بر اساس مدرک تحصیلی جدید تابع مقررات ماده ۷۸ این قانون خواهد بود.

ماده ۸۱ - پرسنل پیمانی پس از طی دوره آموزشی لازم به درجات یا رتبه‌های زیر نائل می‌شوند:

الف - دارندگان مدرک پایان دوره ابتدایی به درجه رزم‌آورسومی.

ب - دارندگان مدرک پایان دوره راهنمایی به درجه رزم‌آوردومی.

ج - دارندگان مدرک پایان دوره دبیرستان به درجه رزم‌آوریکمی یا رتبه ۷

د - دارندگان مدرک فوق دیپلم به درجه ستوان‌سومی یا رتبه ۱۰

ه - دارندگان مدرک لیسانس به درجه ستوان‌دومی یا رتبه ۱۱

و - دارندگان مدرک بالاتر در ازاء هر مقطع تحصیلی بالاتر از لیسانس یک درجه یا رتبه بالاتر برخوردار می‌گردند.

تبصره - پرسنل پیمانی کارمند که بر اساس تخصص و مهارت عملی و با مدرک تحصیلی پائین‌تر از دیپلم به استخدام در می‌آیند برابر ماده ۸۵ این قانون به رتبه‌های مربوطه نائل می‌شوند.

ماده ۸۲ - پرسنل پیمانی و وظیفه که برابر مقررات این قانون در کادر ثابت استخدام می‌شوند چنانچه آموزشهای مورد نیاز کادر ثابت را طی نکرده باشند می‌بایست آنرا طی نموده و چنانچه درجه آنان پس از آموزشهای مزبور برابر درجات پیمانی و وظیفه آنان باشد مدت خدمت پیمانی و وظیفه در آن درجه جزء سابقه ترفیع منظور خواهد شد.

تبصره ۱ - پرسنلی که سابقه خدمت تمام وقت به صورت بسیجی فعال یا ویژه در سپاه دارند، مشمول مقررات این ماده خواهند شد.

تبصره ۲ - احتساب مدت خدمت پیمانی، وظیفه و بسیجی این قبیل پرسنل از نظر سنوات بازنشستگی مشروط به پرداخت کسور بازنشستگی به صندوق بازنشستگی سپاه می‌باشد.

ماده ۸۳ - پرسنل وظیفه از نظر نیل به درجات تابع مقررات قانون خدمت وظیفه عمومی بوده که با شرایط این قانون تطبیق داده خواهد شد.

ماده ۸۴ - اولین رتبه کارمندان موضوع بند "الف" ماده ۱۹ این قانون در بدو استخدام با مدرک پایان دوره دبیرستان "۹" و با مدرک تحصیلی بالاتر از دیپلم به ازای هر دو سال تحصیلی بالاتر از دیپلم یک رتبه بالاتر از ۹ می‌باشد.

تبصره ۱ - در صورتی که تعداد سنوات تحصیلی بالاتر از دیپلم، فرد باشد به ازای آخرین سال تحصیلی، از ۲ سال ارشدیت برخوردار می‌گردند.

تبصره ۲ - کارمندان موضوع این ماده که در طول خدمت، مدرک تحصیلی بالاتر از مدرک ارائه شده در بدو استخدام که مورد نیاز سازمان باشد ارائه نمایند، چنانچه در زمان ارائه مدرک جدید رتبه خدمتی آنان پائین‌تر از رتبه ورودی مدرک ارائه شده باشد، رتبه آنان به رتبه ورودی مدرک جدید تغییر یافته و از مزایای مقرر مربوط به آن در طول خدمت استفاده خواهند نمود و چنانچه در زمان ارائه مدرک تحصیلی، رتبه آنان بالاتر از رتبه ورودی مدرک ارائه شده باشد، صرفاً ترفیعات بعدی آنان بر اساس مدرک تحصیلی جدید انجام خواهد شد.

ماده ۸۵ - اولین رتبه کارمندان موضوع بند "ب" ماده ۱۹ این قانون که با مهارتی در یکی از رده‌های یک تا سه برای مشاغل استخدام می‌شوند که از نظر پیچیدگی و سختی در یکی از گروههای یک تا سه قرار دارند به شرح زیر می‌باشد:

الف - رده ۱ گروه ۱، رتبه (۱).۱)

ب - رده ۲ گروه ۱۲ و رده ۱ گروه ۲، رتبه (۳).۱)

ج - رده ۳ گروه ۱ و رده ۲ گروه ۲ و رده ۱ گروه ۳، رتبه (۵).۱)

د - رده ۳ گروه ۲ و رده ۲ گروه ۳، رتبه (۶).۱)

ه - رده ۳ گروه ۳، رتبه (۸).۱)

تبصره ۱ - کارمندان موضوع بند "الف" این ماده در صورت داشتن مدرک پایان دوره ابتدایی از ۱ سال ارشدیت و کلیه کارمندان موضوع این ماده در صورت داشتن مدرک پایان دوره راهنمایی از ۴ سال ارشدیت و به شرط

داشتن مدرک پایان دوره دبیرستان از ۸ سال ارشدیت برخوردار می‌گردند و در صورتی که در طول خدمت موفق به اخذ و ارائه این مدرک گردند و از خدمت آنها حداقل ۵ سال باقی مانده باشد از تاریخ ارائه مدرک از ارشدیت مربوط برخوردار خواهند شد.

تبصره ۲ - پرسنل موضوع این ماده چنانچه مدارک تحصیلی بالاتر از دیپلم را ارائه دهند در صورت نیاز سپاه به کارمند موضوع بند "الف" ماده ۱۹ تغییر وضعیت داده و ترفیعات بعدی آنان مطابق ماده ۸۴ این قانون خواهد بود.

تبصره ۳ - کارمندان موضوع این ماده در صورتی که در طول خدمت موفق شوند در شغلی که در گروه بالاتر قرار دارد به تأیید کمیسیون ماده ۳۲ این قانون با یکی از رده‌های سه‌گانه مهارت انجام وظیفه نمایند در صورت نیاز سازمان به گروه شغلی مزبور انتقال یافته و چنانچه رتبه ورودی رده مهارت و گروه شغلی جدید بالاتر از رتبه آنان در زمان انتصاب در شغل جدید باشد از زمان انتصاب رتبه آنان به رتبه ورودی مزبور تغییر یافته و از مزایای مقرر مربوط به آن در طول خدمت استفاده خواهند نمود.

ماده ۸۶ - برای ترفیع پرسنل علاوه بر حائز بودن کلیه شرایط مقرر در این قانون و ضوابط مربوط بایستی قبلاً یا همزمان با ترفیع در شغل سازمانی بالاتر منصوب شده باشد.

تبصره ۱ - سپاه مکلف است حتی‌الامکان پیش‌بینی‌های لازم را در زمینه استخدام، آموزش و گردش مشاغل سازمانی به نحوی انجام دهد که پرسنل به علت نداشتن محل سازمانی از نیل به ترفیع محروم نگردند.

تبصره ۲ - ایجاد یا بالا بردن محل سازمانی به منظور ترفیع ممنوع است.

تبصره ۳ - چنانچه ارتقاء فرد بر اساس مقررات مربوط میسر نباشد و یا به تأخیر بیافتد در این صورت پس از توقف حداقل مدت لازم در درجه یار تبه و یا حتی اخذ ارشدیت، در همان درجه یا رتبه ادامه خدمت خواهند داد.

تبصره ۴ - ترفیع پرسنل موعده معینی نداشته و با داشتن کلیه شرایط لازم در هر موقع سال اعطاء می‌گردد.

ماده ۸۷ - ترفیع پرسنل با رعایت مواد مندرج در این قانون منوط به تصویب مقامات ذیل می‌باشد:

الف - پرسنل نظامی تا درجه ستوان دومی و کارمندان تا رتبه ۱۷ در نیروها، فرمانده نیروی مربوطه، در ستاد کل توسط رئیس ستاد کل، در وزارت توسط وزیر، در ستاد کل سپاه توسط رئیس ستاد کل سپاه و در سازمانهای وابسته توسط رؤسای سازمانها.

ب - پرسنل نظامی که از درجه ستوان یکمی تا سرتیپ دومی در سپاه توسط فرماندهی کل سپاه، در وزارت و ستاد کل، توسط فرماندهی کل و کارمندان از رتبه ۱۸ و به بالا در سپاه توسط فرماندهی کل سپاه و در وزارت توسط وزیر و در ستاد کل توسط رئیس ستاد کل.

ج - درجه سرتیپی و بالاتر توسط فرماندهی کل.

ماده ۸۸ - در موارد استثنایی به منظور تأمین نیازمندیهای سپاه و حفظ تعادل در سلسله مراتب مشاغل حساس حسب مورد با پیشنهاد رئیس ستاد کل، فرماندهی کل سپاه، وزیر و تصویب فرماندهی کل، پرسنل کادر ثابت

نظامی و بسیجیان ویژه از حداکثر تا ۲ سال درجه موقت ترفیع بهره‌مند می‌شوند

تبصره ۱ - پرسنلی که به درجه موقت نائل می‌شوند در تمامی مدتی که حق استفاده از درجه مزبور را دارند حقوق درجه موقت را دریافت خواهند داشت.

تبصره ۲ - ترفیع این پرسنل از لحاظ درجه ثابت تابع ضوابط مندرج در این قانون می‌باشد.

تبصره ۳ - در صورت رفع نیاز سازمانی یا عدم کارآیی و شایستگی، درجه موقت حسب مورد بنا به پیشنهاد رئیس ستاد کل، فرماندهی کل سپاه و وزیر و با تصویب فرماندهی کل سلب می‌گردد.

تبصره ۴ - در صورتی که مشمولین این ماده در حین استفاده از درجه موقت بازنشسته یا معلول یا فوت شوند عنوان و مزایای درجه موقت از آنان سلب می‌گردد و مأخذ احتساب حقوق بازنشستگی یا وظیفه و یا مستمری بر مبنای حقوق درجه ثابت خواهد بود، مگر در مورد پرسنل شهید، جانباز، مفقودالاثر در جبهه و اسیر که درجه موقت آنان مبنای احتساب حقوق مستمری و وظیفه خواهد بود.

ماده ۸۹ - ارزشیابی و ترفیع پرسنل منتسب، فراری، بازداشت، محکومین قضایی و قانونی، غایب، منتظر خدمت و بدون کار برابر مقررات این قانون و مطابق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به همین منظور توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۹۰ - پرسنلی که به تنزیل موقت درجه یا رتبه تنبیه می‌شوند مدت مزبور جزء سنوات لازم جهت ترفیعات آنها محسوب نخواهد شد.

ماده ۹۱ - پرسنلی که سابقه خدمت در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت داشته یا همکاری تمام وقت با نهادهای انقلاب اسلامی به صورت رسمی یا داوطلبانه نموده و سوابق خدمتی آنان به سپاه منتقل می‌شود، چنانچه سابقه خدمت مذکور در رابطه با شغل آنان در سپاه باشد، جزء سنوات خدمتی و ترفیعاتی محسوب خواهد شد و در غیر این صورت فقط در سنوات بازنشستگی به حساب می‌آید.

ماده ۹۲ - مدارک علمی، فنی، حرفه‌ای و هنری که توسط مراجع ذیصلاح و رسمی کشور اعطاء می‌گردد مطابق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید. مشابه مدارک تحصیلی مورد ارزیابی قرار گرفته و در ترفیعات ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۹۳ - دانش‌آموزان زیر ۱۵ سال سن که دارای شرایط لازم برای عضویت ارتش بیست میلیونی می‌باشند، به عنوان بسیجی عادی تلقی می‌شوند.

ماده ۹۴ - درجات اعضاء ارتش بیست میلیونی که شامل بسیجیان عادی و فعال بالای ۱۵ سال سن می‌باشند و ترتیب آنها به شرح زیر می‌باشد:

- ۱ رزمنده.
- ۲ رزمجو.
- ۳ دریادل.
- ۴ مجاهد.

- تبصره ۱ - در جداول سازمانی رده‌های مقاومت، محلهای سازمانی پائین‌تر از ناحیه مقاومت با درجات مذکور در این ماده و از ناحیه مقاومت وبالاتر از درجات نظامی موضوع ماده ۷۵ این قانون تعیین می‌گردد.
- تبصره ۲ - فرماندهی رده ناحیه مقاومت در ارتش بیست میلیونی از بین بسیجیان ویژه یا کادر ثابت نظامی سپاه انتخاب شده و فرماندهان رده پایگاه مقاومت و گروه مقاومت ارتش بیست میلیونی از بین بسیجیان فعال که حداقل دارای درجات دریادل و رزمجو بوده باشند انتخاب شوند.
- تبصره ۳ - بسیجیان عادی صرفاً به درجه رزمنده و بسیجیان فعال به درجات رزمجو و بالاتر نائل می‌گردند.
- ماده ۹۵ - نیل اعضاء بسیجی به درجه رزمنده منوط به طی دوره آموزش عمومی مقدماتی موضوع ماده ۶۲ این قانون و نیل به درجه رزمجو منوط به طی دوره آموزش تخصصی بسیج موضوع ماده ۶۵ این قانون می‌باشد.
- تبصره ۱ - ترفیعات بعدی اعضاء بسیجی متناسب با طی دوره‌های آموزش حفظ انسجام موضوع بند "د" ماده ۶۱ این قانون، میزان فعالیت در رده‌های مقاومت و امداد محلی و مأموریت‌های سپاه، کارآیی و مهارت و صلاحیت و شایستگی، میزان تشویقات و سطح تحصیلاتی آنان مطابق دستورالعملی است که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.
- تبصره ۲ - در هر صورت حداقل مدت توقف در درجات رزمجو و دریادل جهت نیل به درجه بالاتر از تاریخ تصویب این قانون حداقل پنج سال می‌باشد.
- ماده ۹۶ - پرسنل بسیجی عادی و فعال بهنگام بکارگیری در سازمان رزم و یا گذراندن دوران خدمت وظیفه عمومی و پرسنل بسیجی ویژه، به درجات نظامی سپاه موضوع ماده ۸۵ این قانون به شرح زیر نائل می‌گردند:
- الف - بسیجیان عادی برابر مقررات مربوط به ترفیعات مشمولین خدمت وظیفه عمومی.
- ب - بسیجیان فعال متناسب با میزان فعالیت، صلاحیت و شایستگی و طی دوره‌های آموزشی حداکثر تا دو درجه بالاتر نسبت به بسیجیان عادی.
- ج - بسیجیان ویژه برابر مقررات مربوط به ترفیعات کادر ثابت نظامی و با توجه به مدرک تحصیلی، طی دوره‌های آموزشی، میزان فعالیت و صلاحیت و شایستگی متناسب با درجات نظامی و حداکثر تا درجه ارتشبدی، حداقل مدت توقف این دسته از پرسنل در هر درجه در صورت خدمت تمام وقت برابر حداقل مدت توقف پرسنل کادر ثابت در همان درجه مطابق دیگر مواد این قانون می‌باشند.
- تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده و چگونگی محاسبه میزان فعالیت، طی دوره‌های آموزشی، صلاحیت و شایستگی پرسنل بسیجی در ترفیعات آنان توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.
- فصل چهارم - وضعیت پرسنل از لحاظ خدمت
- ماده ۹۷ - وضعیت پرسنل مشمول این قانون از لحاظ خدمت حسب مورد به شرح زیر خواهد بود:
- الف - خدمت آزمایشی.
- ب - خدمت آموزشی.
- ج - حاضر به خدمت.

د - مأمور.

ه - مأمور به خدمت.

و - مرخصی.

ز - غائب.

ح - فراری.

ط - بازداشت.

ی - منتظر خدمت.

ک - بدون کار.

ل - منتسب.

ماده ۹۸ - خدمت آزمایشی - وضع خدمتی کارمندانی که برابر مقررات مربوط به خدمت پذیرفته شده و به منظور ارزیابی شایستگی‌های لازم به مدت ۶ ماه تا ۲ سال مرحله آزمایشی را می‌گذرانند.

ماده ۹۹ - خدمت آموزشی - وضع خدمتی پرسنل کادر ثابت و بسیجی ویژه‌ای است که بدون داشتن شغل سازمانی در یکی از مؤسسات یا مراکز آموزشی به هزینه سپاه یا وزارت یا ستاد کل آموزش می‌بینند. تبصره - جز در مورد آموزشهای بدو استخدام چنانچه دوره آموزش کمتر از ۶ ماه باشد پرسنل با حفظ محل سازمانی به صورت مأمور دوره را طی خواهند نمود و در صورتی که دوره آموزش بیشتر از ۶ ماه باشد پرسنل در دوران آموزش منتسب خواهند بود.

ماده ۱۰۰ - حاضر به خدمت - وضع پرسنلی است که برابر مقررات مربوطه در یکی از مشاغل سازمانی، منصوب و عملاً در آن شغل انجام وظیفه می‌نمایند.

ماده ۱۰۱ - مأمور - وضعیت پرسنلی است که برای مدتی کمتر از یک سال در یکی از مشاغل سازمانی غیر از شغل سازمانی خود و یا در شغلی که در سازمان محلی برای آن پیش‌بینی نشده است گمارده شده و یا به ستاد کل، وزارت و سایر نیروها برای مدت مزبور اعزام گردند.

تبصره ۱ - مأمور شدن و انتقال پرسنل ستاد کل و وزارت به نیروها و سازمانهای سپاه با تصویب ستاد کل سپاه انجام خواهد شد.

تبصره ۲ - نیروها و سازمانها مکلفند پرسنل مازاد بر نیاز خود را به ستاد کل سپاه معرفی نمایند تا با انتقال یا مأمور نمودن آنان به ستاد کل، وزارت و سایر نیروها و سازمانها امکان بهره‌برداری هر چه بیشتر از پرسنل و تأمین نیازهای سازمانی فراهم گردد.

ماده ۱۰۲ - مأمور به خدمت - وضعیت پرسنلی است که به سایر وزارتخانه‌ها و یا نهادها یا سازمانهای دولتی یا وابسته به دولت مأمور می‌گردند.

تبصره - مأمور به خدمت شدن پرسنل منوط به تصویب مقامات مذکور در ماده ۸۷ این قانون و درج مراتب در فرمان همگانی می‌باشد.

ماده ۱۰۳ - مرخصی - وضع پرسنلی است که برابر مقررات مربوطه، در حال استفاده از مرخصی‌های زیر می‌باشند:

الف - مرخصی استحقاقی - پرسنل کادر ثابت، وظیفه و پیمانی حق استفاده از یک ماه مرخصی سالانه با استفاده از حقوق و مزایای مربوطه را دارا می‌باشند مدت مرخصی در مناطق بد آب و هوا ۴۵ روز خواهد بود، پرسنل در دوره‌های آموزشی و تحصیلی می‌توانند طبق مقررات مندرج در اساسنامه آموزشگاه‌های مربوط از مرخصی آموزشی و تحصیلی استفاده نمایند.

ب - مرخصی استعلاجی - پرسنلی که به علت بیمار قادر به خدمت نمی‌باشند با تجویز پزشک مسئول، علاوه بر مرخصی استحقاقی حداکثر تا چهار ماه در سال می‌توانند از این مرخصی استفاده نمایند. با پرسنل زن از نظر مرخصی دوران بارداری برابر با مشمولین قانون استخدام کشوری رفتار خواهد شد.

ج - مرخصی اضطراری - پرسنلی که از استحقاق مرخصی سالانه را نداشته، لیکن بنا بر ضرورت نیاز به مرخصی دارند، می‌توانند از مرخصیهای استحقاقی سال بعد حداکثر تا ۱۵ روز استفاده نمایند.

د - مرخصی بدون حقوق - پرسنل در شرایط خاص و ضروری می‌توانند حداکثر جمعاً سه سال در طول خدمت از مرخصی بدون حقوق استفاده نمایند این مدت از لحاظ ترفیعات و بازنشستگی جزء سنوات خدمتی محسوب نمی‌گردد.

ه - مرخصی تشویقی - به مقتضای ابراز لیاقت و شایستگی ممکن است حداکثر تا ۳۰ روز در طول سال به پرسنل مرخصی تشویقی داده شود.

و - مرخصی مأموریت - پرسنلی که به منظور انجام مأموریت‌های محوله از طرف سپاه حداقل به مدت ۳ ماه به خارج از محل خدمت و سکونت خود اعزام شوند، می‌توانند علاوه بر مرخصی استحقاقی به ازای هر ماه حداکثر از ۵ روز مرخصی مأموریت استفاده نمایند.

تبصره ۱ - ترتیب استفاده از مرخصیهای مذکور در بندهای این ماده، تعیین مناطق بد آب و هوا موضوع بند "الف" این ماده و حدود اختیارات فرماندهان و مسئولین در دادن مرخصیها به موجب آیین‌نامه‌ای است که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

تبصره ۲ - در شرایط جنگی و بحرانی و بسیج همگانی و در مواقعی که ضرورت ایجاب می‌نماید اعطاء مرخصی و مدت آن بر طبق آیین‌نامه‌ای است که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

ماده ۱۰۴ - غایب - غایب وضع پرسنلی است که بدون رعایت مقررات در محل خدمت حاضر نشوند.

ماده ۱۰۵ - فراری - فراری وضع پرسنلی است که مدت غیبت آنان در زمان صلح از ۱۵ روز و در زمان جنگ از ۵ روز تجاوز نماید. حقوق و مزایای این قبیل پرسنل از تاریخ غیبت قطع می‌گردد و پرسنل فراری پس از معرفی یا دستگیری بلافاصله شروع به خدمت نموده و به اتهام فرار آنان برابر مقررات کیفری مربوطه رسیدگی می‌شود. وضعیت خدمتی پرسنل سپاه به استثناء پرسنل وظیفه که مرتکب فرار از خدمت شده‌اند به شرح زیر خواهد بود:

الف - در صورت صدور رأی برائت یا قرار منع پیگرد، ایام غیبت و فرار به انتساب تبدیل خواهد شد.

ب - در صورت محکومیت به مجازاتی که مستلزم اخراج از خدمت نباشد، ایام غیبت و فرار جزء خدمت محسوب نمی‌گردد.

ج - در صورت محکومیت به مجازاتی که مستلزم اخراج از خدمت باشد از تاریخ قطعیت رأی اخراج خواهند شد. تبصره - هر گاه مدت فرار پرسنل بالغ بر ۶ ماه گردد از زمان آغاز غیبت اخراج شده محسوب می‌گردند و پس از آن برابر مقررات کیفری محاکمه شده و فقط در صورت صدور رأی برائت یا قرار موقوفی تعقیب یا منع پیگرد حکم اخراج نیز کان‌لم‌یکن خواهد شد و در صورتی که محاکمه غیابی انجام‌گردد پرسنل می‌توانند پس از حضور به حکم صادره اعتراض نموده و در صورت صدور رأی برائت یا قرار موقوفی تعقیب یا منع پیگرد در رسیدگی مجدد، حکم اخراج آنان نیز کان‌لم‌یکن می‌گردد.

ماده ۱۰۶ - بازداشت - وضع پرسنلی است که به موجب قرارهای صادره از مراجع ذیصلاح قضایی تا صدور حکم قطعی در توقیف بسربرده و یا برابر مقررات انضباطی در بازداشتگاه یا محل خدمتی تحت نظر باشند.

ماده ۱۰۷ - منتظر خدمت - وضع پرسنلی است که برابر مقررات مربوطه به علت ارتکاب تخلفات انضباطی، با حفظ پست سازمانی به طور موقت از کار برکنار شده باشند.

تبصره - مدت انتظار خدمت پرسنل جزء ایام خدمت برای ترفیع منظور نشده و تنها از نظر بازنشستگی محسوب می‌گردد.

ماده ۱۰۸ - بدون کار - وضع پرسنلی است که به یکی از علل زیر بدون حفظ پست سازمانی موقتاً از کار برکنار می‌گردند:

الف - برابر احکام صادره از دادگاههای صالح زندانی شوند.

ب - به علت عدم پرداخت محکوم به یا بدهی منجر به صدور اجرائیه، زندانی بشوند.

ج - به علت ارتکاب تخلفات انضباطی یا قرارهای صادره از مراجع ذیصلاح قضایی موقتاً بدون کار شوند.

د - در صورتی که محکوم به اقامت اجباری یا ممنوع از اقامت در محل معین بشوند.

تبصره ۱ - چنانچه در محل اقامت پرسنل مشمول بند "د" یکی از مراکز سپاه وجود داشته باشد سپاه در صورت نیاز می‌تواند آنان را به جای بدون کاری در آن محل حاضر به خدمت نماید.

تبصره ۲ - مدت بدون کاری پرسنل جزء ایام خدمت برای ترفیع منظور نشده و تنها از نظر بازنشستگی محسوب می‌گردد.

تبصره ۳ - محکومیتها به میزانی که مشمول عفو، آزادی مشروط، تعلیق اجرای مجازات، تأخیر اجرای حکم یا حبس یا خدمت قرار می‌گیرند باعث بدون کاری نخواهد بود.

ماده ۱۰۹ - منتسب - وضعیت پرسنلی است که در یکی از حالت‌های زیر از رده خدمتی خود منفک گردیده و حسب مورد در اختیار پرسنلی نیرو یا سازمان مربوطه یا ستاد کل سپاه یا ستاد کل یا وزارت قرار می‌گیرند، مدت انتساب جزء مدت خدمت برای ترفیع منظور می‌گردد.

الف - پرسنلی که به واسطه حذف یا انحلال محل سازمانی به طور موقت بدون شغل شوند تا سه ماه. نیرو یا

سازمان مربوطه موظف است ظرف این مدت وضعیت شغلی این قبیل پرسنل را روشن نماید.

ب - پرسنلی که به دست دشمنان خارجی اسیر گردیده یا توسط ضد انقلابیون یا اشرار یا سارقین و یا قاچاقچیان به گروگان گرفته شده باشند برای تمام مدت اسارت یا در گروگان بودن و حداکثر تا ۶ ماه پس از آزادی، نیرو یا سازمان مربوطه موظف است ظرف مدت مذکور وضعیت این قبیل پرسنل را روشن نماید.

ج - پرسنل مفقودالاثر که در نبرد با دشمنان خارجی یا رویارویی با ضد انقلابیون یا اشرار یا سارقین مسلح و یا قاچاقچیان ناپدید شده و وضع آنان نامعلوم است تا تعیین وضعیت و پرسنلی که بنا به عللی غیر از موارد فوق ناپدید می‌شوند حداکثر به مدت ۶ ماه.

د - پرسنلی که به لحاظ بیماری بیش از ۴ ماه بستری می‌گردند حداکثر تا یک سال و جانبازان موضوع بند "ج" ماده ۱۲۱ این قانون حداکثر تا ۲ سال.

تبصره ۱ - پرسنل مأمور و مأمور به خدمت بیش از ۶ ماه و همچنین پرسنلی که در طول خدمت به دوره‌های آموزشی بیش از ۶ ماه اعزام می‌گردند در حکم منتسب خواهند بود.

تبصره ۲ - احتساب مدت انتساب پرسنل موضوع بند "ج" این ماده برای ترفیع منوط به تعیین تکلیف آنان خواهد بود.

فصل پنجم - تکالیف انضباطی پرسنل، تشویقات، تنبیهات و چگونگی رسیدگی به شکایات

ماده ۱۱۰ - پرسنل سپاه از نظر امور انضباطی تابع آیین‌نامه‌ای می‌باشند که تکالیف انضباطی پرسنل، نوع و میزان تشویقات و تنبیهات انضباطی و حدود اختیارات فرماندهان و مسؤولان در زمینه اعمال آنها را در حدود مقرر در این قانون تعیین می‌نماید.

آیین‌نامه انضباطی فوق توسط ستاد کل سپاه تهیه و پس از تصویب فرماندهی کل به مورد اجراء گذارده می‌شود.

ماده ۱۱۱ - پرسنل به مقتضای ابراز لیاقت و شایستگی به شرح زیر تشویق می‌گردند:

الف - تشویق شفاهی

ب - تشویق کتبی

ج - تشویق در دستور قسمتی

د - تشویق در دستور نیرو یا سازمان

ه - تشویق در فرمان همگانی سپاه

و - مرخصی تشویقی

ز - پاداش و جوایز

ح - اعطای نشان

ط - رفع تنبیهات

ی - ارشدیت

ک - اعطای بورسیه آموزش تحصیلی

تبصره - دادن ارشدیت به پرسنلی که از خود رشادت، شجاعت، فداکاری، تلاش، ابتکار و خلاقیت فوق العاده ارزنده نشان می دهند تابع شرایط عمومی ترفیعات نبوده و با پیشنهاد فرماندهان یا مسؤولان مربوطه و تصویب مقامات مصرحه در ماده ۸۷ این قانون خواهد بود.

ماده ۱۱۲ - تنبیهاتی که به علت تخلف پرسنل اعمال می شود به شرح زیر است:

الف - توبیخ شفاهی

ب - توبیخ کتبی

ج - توبیخ در دستور قسمتی

د - توبیخ در دستور نیرو و سازمان

ه - توبیخ در فرمان همگانی سپاه

و - اضافه خدمت حداکثر به مدت یک ماه برای پرسنل وظیفه

ز - خدمت شبانه روزی در قسمت حداکثر به مدت ۳۰ روز

ح - بازداشت غیر قابل تمدید در بازداشتگاه حداکثر تا ۳۰ روز

ط - کسر حقوق به میزان یک پنجم و حداکثر به مدت ۴ ماه

ی - انتظار خدمت حداکثر تا شش ماه

ک - بدون کاری حداکثر تا ۳ ماه

ل - محرومیت از ترفیع به مدت محدود و حداکثر تا ۲ سال در زمان صلح و ۴ سال در زمان جنگ

م - تنزیل درجه یا رتبه برای مدت محدود یا دائم

ن - معافیت از خدمت

س - بازخریدی

ع - اخراج از خدمت

تبصره ۱ - در صورتی که تنزیل درجه یا رتبه برای مدت محدود اعمال شده، پس از انقضای مدت مزبور پرسنل مورد تنبیه با درجه یا رتبه قبل از تنبیه با همان سابقه به خدمت ادامه داده و ترفیعات بعدی آنان بر اساس درجه یا رتبه مزبور خواهد بود ولی در صورتی که تنزیل درجه یا رتبه به طو ردائم اعمال شود پرسنل مورد تنبیه پس از طی حداقل مدت توقف در درجه یا رتبه تنبیهی با احتساب مدت خدمت در درجه یا رتبه قبل از تنزیل، به درجه یا رتبه بالاتر نائل شده و ترفیعات بعدی آنان طبق مقررات این قانون خواهد بود.

تبصره ۲ - تنبیهات محرومیت از ترفیع و تنزیل درجه یا رتبه پرسنل منوط به تصویب مقامات مندرج در ماده ۸۷ این قانون می باشد.

ماده ۱۱۳ - سپاه پرسنلی را که فاقد صلاحیتهای پاسداری مندرج در ماده ۱۶ این قانون شوند، بر طبق آیین نامه ای که توسط ستاد کل سپاه با هماهنگی نمایندگی ولی فقیه در سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل

می‌رسد، اخراج یا معاف از خدمت یا بازخرید می‌نماید.

ماده ۱۱۴ - رسیدگی به تخلفات پرسنلی که فرمانده نیرو یا رئیس سازمان مربوطه برای آنها پیشنهاد معافیت از خدمت یا اخراج از خدمت می‌دهد و همچنین رسیدگی به شکایات پرسنل از رده‌های بالاتر در امور خدمتی در هیأت‌های بدوی مرکب از اعضای زیر به عمل می‌آید:

الف - فرمانده یا جانشین نیرو یا سازمان مربوطه به عنوان رئیس هیأت.

ب - مسئول دفتر نمایندگی ولی فقیه یا جانشین وی در نیرو یا سازمان مربوطه.

ج - معاون نیروی انسانی نیرو یا سازمان به عنوان دبیر هیأت.

د - مسئول بازرسی یا جانشین وی در نیرو یا سازمان مربوطه.

ه - مسئول حفاظت اطلاعات یا جانشین وی در نیرو یا سازمان مربوطه.

و - مدیریت قضایی یا جانشین وی در نیرو یا سازمان مربوطه.

ز - نماینده سازمان قضایی نیروهای مسلح.

تبصره ۱ - چنانچه پرسنل متخلف یا شاکی جمعی وزارت، ستاد کل سپاه یا ستاد کل باشند، مقامات هم‌پاراز وزارت، ستاد کل سپاه یا ستاد کل هیأت را تشکیل خواهند داد و پیشنهاد تنبیهات فوق‌الذکر نیز به وسیله وزیر یا رؤسای ستاد کل و ستاد کل سپاه به هیأت ارائه خواهد شد.

تبصره ۲ - جلسات هیأت با حضور دو سوم اعضای رسمیت یافته و تصمیمات آنان با اکثریت آراء حاضرین معتبر بوده و آراء آنان در خصوص معافیت از خدمت و اخراج از خدمت پرسنل نظامی تا درجه ستوان‌سومی و کارمندان تا رتبه ۱۵ قطعی و لازم‌الاجرا است.

تبصره ۳ - هیأت‌های رسیدگی می‌توانند از اشخاصی که ضروری تشخیص می‌دهند به منظور اظهار نظر دعوت نمایند، لیکن حق رأی منحصر به‌اعضاء هیأت است.

تبصره ۴ - دعوت از شخص متخلف جهت استماع دفاعیات وی در جلسات رسیدگی الزامی است لکن در صورتی که دو بار بدون عذر موجه در جلسات هیأت حضور نیابد این حق از وی سلب می‌گردد.

تبصره ۵ - حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه رسیدگی، موضوع تخلف و دلایل مربوطه، به تمامی اعضای هیأت و همچنین شخص متخلف کتباً اعلام می‌گردد.

تبصره ۶ - دبیر هیأت موظف است نتیجه رسیدگی را حداکثر ظرف ۱۰ روز به مراجع ذیربط و متخلف اعلام و همچنین مهلت و نحوه اعتراض وی به رأی هیأت را در مواردی که اعتراض پذیرفته است به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۷ - پرسنل معترض به تصمیمات هیأت مذکور می‌بایست ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ اعتراض کتبی خود را به دبیرخانه هیأت عالی‌امور انضباطی سپاه تحویل و یا با پست سفارشی ارسال نمایند.

ماده ۱۱۵ - رسیدگی به تخلفات پرسنل نظامی از درجه ستوان‌دومی و کارمندان از رتبه ۱۶ و به بالا که فرمانده نیرو، رؤسای سازمانها، ستاد کل، ستاد کل سپاه و وزیر برای آنها پیشنهاد معافیت از خدمت یا اخراج می‌دهند و همچنین رسیدگی به شکایات پرسنل از فرماندهان و رؤسای ستاد نیروها و جانشینان آنان و معاونت‌های ستاد کل

- سپاه و نیز تخلفات آنها و بررسی آراء مورد اعتراض واقع شده هیأت‌های بدوی، در هیأت عالی انضباطی در ستادکل سپاه مرکب از اعضای زیر به عمل می‌آید:
- الف - فرمانده کل سپاه یا جانشین وی به عنوان رئیس هیأت.
- ب - نماینده ولی فقیه در سپاه یا جانشین وی.
- ج - معاون نیروی انسانی ستاد کل سپاه به عنوان دبیر هیأت.
- د - معاون بازرسی ستاد کل سپاه.
- ه - مسئول حفاظت اطلاعات سپاه.
- و - مدیریت قضایی ستاد کل سپاه.
- ز - رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح.
- تبصره - وزیر و رئیس ستاد کل، یا معاونان آنان، رؤسای سازمانهای عقیدتی سیاسی و حفاظت و اطلاعات مربوط حسب مورد در هیأت عالی امور انضباطی با حق رأی شرکت می‌نمایند.
- ماده ۱۱۶ - اعمال تنبیهات مذکور در این فصل به وسیله فرماندهی کل منوط به رعایت مقررات این فصل نمی‌باشد.
- ماده ۱۱۷ - پرسنل وظیفه در دوران احتیاط و ذخیره که در احضار و فراخوانی‌ها و شرکت در دوره‌های آموزشی و بازآموزی مطروحه در این قانون خودداری می‌نماید مشمول مقررات مذکور در ماده ۱۰ قانون خدمت وظیفه عمومی می‌باشد و در طول خدمت بر حسب نوع همکاری تابع مقررات انضباطی نیروی بکارگیرنده می‌باشد.
- تبصره - افراد بسیجی در طول آموزشها و خدمت مذکور در این قانون تابع مقررات انضباطی سپاه می‌باشند.
- ماده ۱۱۸ - بر اساس اصل ۱۷۲ قانون اساسی جرائم مربوط به وظایف خاص نظامی و انتظامی پرسنل سپاه در محاکم نظامی رسیدگی می‌گردد ولی جرائم عمومی آنها در محاکم عمومی رسیدگی می‌شود.
- تبصره - به منظور تسریع در رسیدگی به جرائم نظامی و تخلفات مشمول مقررات کیفری در زمان جنگ، قوه قضائیه مکلف است نسبت به تشکیل دادگاههای نظامی در مناطق عملیاتی مورد نیاز بنا به تشخیص فرماندهی کل اقدام نماید.
- فصل ششم - پایان خدمت
- ماده ۱۱۹ - خدمت پرسنل سپاه به یکی از صور زیر پایان می‌یابد:
- الف - شهادت
- ب - جانباز شدن
- ج - معلولیت
- د - بازنشستگی
- ه - بازنشستگی
- و - انتقال

ز - فوت

ح - استعفاء

ط - معافیت از خدمت

ی - اخراج

تبصره - خاتمه عضویت بسیجیان عادی و فعال تابع دستورالعملی است که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۱۲۰ - پرسنل در موارد زیر شهید و یا در حکم شهید محسوب می‌شوند.

الف - کشته شدن یا فوت در میدان نبرد به سبب مأموریت.

ب - کشته شدن یا فوت در هر گونه مأموریت رزمی یا جنگی یا ویژه در طول رفت و برگشت به سبب مأموریت.

ج - کشته شدن یا فوت در اسارت دشمن یا گروگان ضد انقلاب یا اشرار یا سارقین و یا قاچاقچیان.

د - کشته شدن در هر گونه حملات زمینی، هوایی، دریایی دشمن.

ه - کشته شدن یا فوت در رفت و برگشت از منطقه عملیاتی تا محل مرخصی.

و - کشته شدن توسط اشرار، سارقین مسلح و قاچاقچیان به سبب مأموریت.

ز - کشته شدن توسط ضد انقلاب و یا به سبب عملیات خرابکاری عوامل دشمن.

ح - کشته شدن در هر گونه آموزشهای رزمی و عملیات مانوری.

ط - کشته شدن حین آزمایش و تحقیقات و تولید در زمینه اسلحه و مهمات و وسایل جنگی و خنثی‌سازی یا پاک‌سازی مواد منفجره و محترقه و شیمیایی به سبب مأموریت.

ی - کشته شدن به سبب خدمت از طریق سوء قصد اعم از این که در طول ایام خدمت و یا غیر خدمت باشد.

ک - فوت بر اثر جراحات، صدمات و بیماریهای حاصله از موارد مندرج در بندهای بالا، مشروط بر این که جراحات یا صدمات مذکور علت فوت باشد.

تبصره - منظور از مأموریت‌های مندرج در این ماده کلیه وظایفی است که تحت همین عنوان به پرسنل اعم از انفرادی و یا دسته‌جمعی از طرف رده‌مربوطه واگذار می‌شود.

ماده ۱۲۱ - پرسنلی که یک یا چند عضو خود را و یا بخشی از آنرا برای همیشه از دست دهند یا بیش از یک سال به منظور درمان بستری گردند، یا به علت فقدان سلامتی، تمام یا بخشی از توان خود را از دست بدهند و تا یک سال کارآیی خود را به دست نیاورند، چنانچه به سبب یکی از موارد مذکور در ماده ۱۲۰ این قانون چنین وضعیتی برای آنان به وجود آمده باشد جانباز و در سایر موارد معلول نامیده شده و از نظر وضعیت خدمتی مشمول یکی از بندهای زیر خواهند شد:

الف - پرسنلی که خسارت وارده بر عضو یا اعضاء آنان و یا میزان کارآیی از دست رفته ایشان جزئی بوده و امکان ادامه خدمت بدون مشقت برای آنان وجود داشته باشد به خدمت ادامه خواهند داد.

ب - پرسنلی که خسارت وارده بر عضو یا اعضای آنان و یا میزان کارآیی از دست رفته ایشان در حدی باشد که

ادامه خدمت برای آنان توأم بامشقت باشد، لکن شخصاً مایل به ادامه خدمت باشند به خدمت ادامه می‌دهند و در صورت عدم تمایل تا یک سال منتسب و پس از آن بازنشسته می‌شوند.

ج - پرسنلی که خسارت وارده بر عضو یا اعضاء آنان و یا میزان کارآیی از دست رفته ایشان در حدی باشد که امکان ادامه خدمت را از آنان سلب نماید و پرسنلی که بیش از دو سال بستری باشند و نتوانند ادامه خدمت دهند بازنشسته می‌شوند.

تبصره ۱ - تشخیص تطبیق وضعیت پرسنل با مفاد این ماده و بندهای آن از نظر پزشکی بر عهده کمیسیون عالی پزشکی سپاه خواهد بود.

تبصره ۲ - پرسنلی که بر اساس این ماده بازنشسته می‌گردند چنانچه حداکثر تا پنج سال پس از بازنشستگی سلامت خود را به نحوی بازیابند که به تشخیص کمیسیون عالی پزشکی امکان ارجاع شغل به آنان وجود داشته باشد در صورتی که واجد صلاحیت اعاده به خدمت باشند با تمایل شخصی و با تصویب مقامات مذکور در ماده ۸۷ این قانون با درجه یا رتبه قبل از بازنشستگی به خدمت اعاده می‌گردند.

ماده ۱۲۲ - جانبازان به تناسب آسیب وارده به ازای هر درصد جانبازی بالاتر از ده درصد از یک ماه ارشدیت و حداکثر تا یک درجه، برخوردار می‌گردند.

تبصره - تعیین درصد جانبازی بر عهده کمیسیون عالی پزشکی سپاه و بر طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که با توجه به آیین‌نامه مشابه در بنیاد جانبازان توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۱۲۳ - پرسنل کادر ثابت سپاه با داشتن سی سال خدمت یا شصت سال سن بازنشسته می‌شوند.

تبصره ۱ - پرسنلی که ۲۵ سال خدمت در سپاه داشته باشند می‌توانند شخصاً تقاضای بازنشستگی نمایند. قبول یا رد تقاضای آنان موکول به نظرنیرو یا سازمان مربوطه می‌باشد و صرف تقاضای بازنشستگی رافع مسئولیتهای محوله آنان نمی‌گردد.

تبصره ۲ - در صورتی که پرسنل در طول اجرای تنبیه تنزیل درجه یا رتبه، بازنشسته شوند با درجه یا رتبه تنبیهی بازنشسته خواهند شد.

تبصره ۳ - تصویب بازنشستگی با رعایت مقررات این قانون به عهده مقامات مندرج در ماده ۸۷ این قانون خواهد بود.

ماده ۱۲۴ - در مواقع ضرورت و در صورت تمایل پرسنل، بازنشستگی پرسنل کادر ثابت نظامی تا درجه سرتیپ‌دومی و کلیه کارمندان حداکثر تا سه سال بنا به پیشنهاد فرمانده نیرو یا سازمان و تصویب هیأت مذکور در ماده ۱۱۵ این قانون و پرسنل کادر ثابت نظامی با درجه سرتیپی و بالاتر حسب مورد با پیشنهاد رئیس ستاد کل، فرمانده کل سپاه، وزیر و تصویب فرماندهی کل به تعویق خواهد افتاد.

تبصره - هیأت مذکور در ماده ۱۱۵ این قانون می‌تواند فقط یک بار دیگر حداکثر سه سال با تعویق بازنشستگی پرسنل یاد شده موافقت نماید.

ماده ۱۲۵ - پرسنلی که در مشاغل سخت و زیان‌آور خدمت می‌کنند با داشتن حداقل ۲۰ سال خدمت به

تناسب خدمت طبق آیین‌نامه‌ای که به‌وسیله ستاد کل سپاه و با هماهنگی وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید بازنشسته می‌شوند.

تبصره - پرسنل زن با داشتن حداقل ۲۰ سال خدمت می‌توانند بازنشسته شوند.

ماده ۱۲۶ - سپاه می‌تواند در موارد ضرورت و در صورت نیاز پرسنل بازنشسته کادر ثابت نظامی تا درجه سرتیپ‌دومی و کلیه کارمندان را که صلاحیت اعاده به خدمت داشته باشند با تمایل شخصی و با تصویب هیأت مذکور در ماده ۱۱۵ این قانون به مدت حداکثر سه سال و از درجه سرتیپی و بالاتر حسب مورد با پیشنهاد رئیس ستاد کل، فرماندهی کل سپاه، وزیر و تصویب فرماندهی کل با درجه قبل از بازنشستگی به خدمت اعاده نماید.

تبصره ۱ - هیأت فوق می‌تواند مدت یاد شده را برای یک بار دیگر به مدت حداکثر سه سال تمدید نماید.

تبصره ۲ - تقاضای بازنشستگی مجدد قبل از انقضای مدت فوق ممنوع است، لیکن سپاه می‌تواند قبل از انقضای مدت مزبور آنان را مجدداً بازنشسته نماید.

ماده ۱۲۷ - سپاه می‌تواند از پرسنل بازنشسته مشمول این قانون و سایر بازنشستگان دولت با حفظ وضعیت حقوق بازنشستگی به صورت خرید خدمت استفاده نماید.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت با هماهنگی ستاد کل سپاه و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

ماده ۱۲۸ - پرسنل بازنشسته حق استفاده از لباس مخصوص نظامی را نداشته، مگر در موارد خاص که استفاده از لباس نظامی توسط فرماندهی کل سپاه مشخص می‌گردد.

ماده ۱۲۹ - پرسنل سپاه پس از انجام خدمت به میزان حداقل دو برابر مدت آخرین دوره آموزشی بعد از اتمام آن دوره، در صورتی که حداقل پنج سال بیش از مجموع سنواتی که به هزینه سپاه تحصیل کرده‌اند سابقه خدمت داشته باشند، می‌توانند تقاضای بازخرید شدن نمایند. تصویب این تقاضا بانظر نیرو و یا سازمان ذیربط، منوط به تصویب مقامات مندرج در ماده ۸۷ این قانون خواهد بود.

ماده ۱۳۰ - سپاه می‌تواند در صورت نیاز پرسنل بازخرید شده‌ای را که صلاحیت اعاده به خدمت داشته باشند و از مدت برکناری آنان بیش از پنج سال نگذشته باشد به تقاضای شخصی حسب مورد با تصویب مقامات مندرج در ماده ۸۷ این قانون فقط برای یک بار با درجه یا رتبه و سابقه خدمت قبلی به خدمت اعاده نماید. این قبیل پرسنل باید وجوهی را که بابت بازخرید سوابق خدمت دریافت داشته‌اند مسترد دارند.

ماده ۱۳۱ - در صورت درخواست بالاترین مقام یکی از وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت یا نهادهای انقلاب اسلامی پرسنل با تمایل شخصی و با تصویب مقامات مذکور در ماده ۸۷ این قانون منتقل می‌گردند.

تبصره ۱ - در زمان جنگ و شرایط بحرانی و مواقعی که احتمال بروز جنگ وجود دارد، انتقال پرسنل با تصویب فرماندهی کل امکان‌پذیر است و در شرایط مزبور در صورت تصویب فرماندهی کل، وزارتخانه‌ها یا سازمانهای مربوطه موظفند پرسنل منتقل شده را به سپاه مأمور نمایند که در این صورت فرد با آخرین درجه یا رتبه‌ای که

انتقال پیدا کرده است خدمت خواهد نمود.

تبصره ۲ - پرسنلی که از سپاه منتقل شده‌اند و متقاضی اعاده به خدمت در سپاه هستند در صورت داشتن کارآیی و صلاحیت لازم با تصویب مقامات مندرج در ماده ۸۷ این قانون به خدمت اعاده می‌گردند. نحوه احتساب سنوات خدمتی و ترفیعاتی این قبیل افراد مطابق آیین‌نامه‌ای است که به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

ماده ۱۳۲ - پرسنلی که به یکی از بیماریهایی که قانون شرایط ویژه‌ای برای مستخدمین مبتلا به آنها پیش‌بینی نموده است از قبیل سل و سرطان مبتلا شوند از تسهیلات آن قوانین برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۳۳ - موارد فوت در حین انجام وظیفه یا به سبب آن غیر از موارد مذکور در ماده ۱۲۰ این قانون به شرح زیر است.

- الف - فوت در محل خدمت و همچنین در حال رفت و برگشت یا خارج از محل خدمت در ارتباط با مأموریت.
- ب - فوت در طول مأموریت از لحظه ابلاغ تا خاتمه مأموریت در ارتباط با مأموریت.
- ج - چنانچه پرسنل د ساعات خدمت یا به سبب امور خدمتی یا در طول مأموریت بیمار شده و یا در اثر حوادث و سوانح مصدوم و مجروح گردیده و بعداً فوت شوند.
- د - فوت در اثر بیماریهای ناشی از موقعیت یا شرایط خاص خدمتی.
- ه - فوت در رفت و برگشت از مرخصی.

تبصره - فوت در غیر از موارد مذکور در این ماده و ماده ۱۲۰ این قانون، فوت عادی محسوب می‌گردد.

ماده ۱۳۴ - برای تشخیص شهید، جانباز، فوت در حین انجام وظیفه یا به سبب آن، فوت عادی و همچنین تشخیص موارد مختلف معلولیت حسب‌مورد در ستاد کل سپاه، وزارت نیروها و سازمانهای مربوطه کمیسیونهایی مرکب از اعضاء زیر تشکیل می‌گردد:

- الف - نماینده ولی فقیه یا نماینده وی.
- ب - معاون نیروی انسانی یا جانشین وی.
- ج - مسئول حفاظت اطلاعات یا جانشین وی.
- د - نماینده فرمانده یگان یا سازمان مربوطه.
- ه - مسئول بازرسی یا جانشین وی.
- و - مدیریت قضایی یا جانشین وی.
- ز - مدیریت امور ایثارگران یا جانشین وی.
- ح - یک نفر پزشک (مسئول بهداری مربوطه یا جانشین وی).

ماده ۱۳۵ - چنانچه نظریه کمیسیون مندرج در ماده ۱۳۴ این قانون ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض جانباز یا معلول یا یکی از وراث شهداء یا متوفی قرار گیرد صدور رأی نهایی بر عهده کمیسیون تجدید نظر که از مقامات زیر تشکیل می‌گردد، می‌باشد:

الف - معاون نیروی انسانی ستاد کل سپاه یا جانشین وی.

- ب - نماینده ولی فقیه در سپاه یا نماینده وی.
- ج - مسئول حفاظت اطلاعات سپاه یا جانشین وی.
- د - مسئول بهداری ستاد کل سپاه یا جانشین وی.
- ه - مدیریت قضایی ستاد کل سپاه یا جانشین وی.
- و - رئیس سازمان بازنشستگی سپاه یا جانشین وی.
- ز - معاون نیروی انسانی نیرو یا سازمان مربوطه یا جانشین وی.
- ح - مدیریت امور ایثارگران ستاد کل سپاه.
- تبصره - در مواردی که پرونده مربوطه به پرسنل جمعی ستاد کل یا وزارت باشد حسب مورد نماینده مربوطه در کمیسیون با حق رأی حاضر می‌شود.
- ماده ۱۳۶ - استعفاء پرسنل در صورت تقاضای شخصی و طی دو برابر مدت تحصیل و حداقل مدت خدمت که در قرارداد استخدامی تعیین می‌گردد و از ۵ سال کمتر نمی‌باشد با تصویب مقامات مذکور در ماده ۸۷ این قانون انجام می‌پذیرد.
- تبصره ۱ - در موارد استثنایی و عسر و حرج پرسنل قبل از مدت یاد شده در این ماده استعفای پرسنل با تقاضای شخصی آنان با پیشنهاد فرمانده نیرو و یا سازمان مربوطه و تصویب هیأت موضوع ماده ۱۱۵ این قانون صورت می‌گیرد و در صورت تصویب استعفاء افراد مستعفی به شرح زیر موظفند هزینه‌های آموزشی را پرداخت نمایند:
- الف - محصلین دوره‌های آموزشی بدو خدمت در سپاه، ستاد کل و وزارت و سازمانهای وابسته به آنها و یا به هزینه آنها به میزان کل هزینه‌های مدت تحصیل.
- ب - پرسنلی که علاوه بر سنوات آموزشی مدتی خدمت نموده‌اند به میزان یک دوم مدت مزبور از پرداخت هزینه سنوات آموزشی معاف می‌باشند.
- تبصره ۲ - در محاسبه مبلغی که برای تحصیل پرسنل صرف شده است کمک هزینه تحصیلی حقوق و مزایای پرداختی به آنان در مدت تحصیل، هزینه‌های جاری تحصیلی در مراکز آموزشی، وجوهی که بابت شهریه به مؤسسه‌های آموزشی پرداخت شده است، فوق‌العاده مأموریت آموزشی در داخل یا خارج از کشور و هزینه نوشت افزار و تهیه مدارک تحصیلی خوراک و پوشاک منظور می‌گردد.
- ماده ۱۳۷ - تصویب استعفاء در زمان جنگ و شرایط بحرانی و مواقعی که احتمال وقوع جنگ وجود دارد در اختیار فرماندهی کل می‌باشد.
- ماده ۱۳۸ - پرسنل مستعفی در صورت نیاز سپاه با تقاضای شخصی و داشتن صلاحیت اعاده به خدمت و در صورتی که مدت انفصال آنان بیش از ۵ سال نباشد با تصویب مقامات مذکور در ماده ۸۷ این قانون بر اساس درجه یا رتبه و سابقه خدمت قبل از استعفاء و وضعیت فعلی آنها در چارچوب این قانون فقط برای یک بار به خدمت اعاده می‌شوند. این قبیل پرسنل باید وجوهی را که در زمان استعفاء دریافت داشته‌اند مسترد نمایند و

متقابلاً وجوهی را که پرداخت نموده‌اند به آنان بازگردانده می‌شود.

ماده ۱۳۹ - پرسنلی که پس از طی ۲ برابر حداقل مدت توقف در درجه یا رتبه صلاحیت نیل به درجه یا رتبه بالاتر را نداشته باشند و همچنین پرسنلی که فاقد توانایی لازم برای انجام وظایف متناسب با درجه یا رتبه و تخصص مربوطه باشند و نیز پرسنلی که ادامه خدمت آنها به مصلحت سپاه نبوده و در اخراج نیز نباشند حسب مورد به تشخیص هیأت‌های موضوع مواد ۱۱۴ و ۱۱۵ این قانون از خدمت معاف می‌گردند و چنانچه حداقل ۲۰ سال سابقه خدمت داشته باشند بازنشسته می‌شوند و در غیر این صورت بر اساس مقررات این قانون بازخرید می‌گردند.

ماده ۱۴۰ - سپاه می‌تواند در موارد حذف و یا تعدیل سازمان، پرسنل مربوط را مشروط بر این که در سازمانهای دیگر سپاه شغل مناسبی برای آنان وجود نداشته باشد با داشتن حداقل ۱۵ سال سابقه خدمت بازنشسته یا در صورت تمایل بازخرید و کمتر از ۱۵ سال را بازخرید نماید. به مدت خدمت مشمولین این ماده فقط از نظر احتساب وجوه بازخریدی و حقوق بازنشستگی ۵ سال اضافه می‌گردد، لیکن در هر صورت سنوات مؤثر در حقوق بازنشستگی آنها از ۳۰ سال بیشتر نخواهد بود.

تبصره ۱ - دولت موظف است کسور مربوط به سنوات اضافه شده را در بودجه سالیانه سپاه منظور نماید.

تبصره ۲ - حذف یا تعدیل سازمان منوط به تصویب فرماندهی کل می‌باشد.

ماده ۱۴۱ - تصویب بازنشستگی و بازخریدی موضوع مواد ۱۳۹ و ۱۴۰ این قانون به عهده مقامات مذکور در ماده ۸۷ این قانون خواهد بود.

ماده ۱۴۲ - پرسنل در موارد زیر با حکم دادگاه صالح و یا رأی کمیسیون امور انضباطی موضوع ماده ۱۱۵ این قانون اخراج می‌گردند:

الف - از دست دادن صلاحیت پاسداری برای ادامه خدمت.

ب - ارتکاب تخلفات انضباطی که موجب اخراج از خدمت می‌شود.

ج - ارتکاب جرائمی که علاوه بر مجازات موجب اخراج فرد از سپاه می‌شود.

فصل هفتم - دریافتی ماهیانه پرسنل

ماده ۱۴۳ - وجوه دریافتی ماهانه پرسنل کادر ثابت و پیمانی عبارت است از مجموع حقوق و مزایای مستمر بعلاوه مزایای شغل منهای کسورات.

بخش اول - حقوق

ماده ۱۴۴ - حقوق ماهانه پرسنل از مجموع سه عامل زیر تشکیل می‌گردد:

الف - حداقل حقوق - مبلغ معینی است که به عنوان کمترین میزان حقوق دریافتی در سطح پرسنلی مشمول این قانون پرداخت می‌گردد و میزان آن برابر است با حاصل ضرب ضریب ریالی در عدد ثابت (۳۰۰).

ب - حقوق پایه - مبلغ ثابتی است که به طور یکسان در ازای هر پایه که پس از هر یک سال خدمت به پرسنل تعلق می‌گیرد به حقوق آنان افزوده می‌گردد و میزان آن برابر است که حاصل ضرب ریالی در عدد ثابت (۱۲).

ج - حق کارآیی - مبلغی است برابر با حاصل ضرب ضریب ریالی در رتبه حقوقی به توان دو در واحد حق کارآیی که برابر با دو می‌باشد.

تبصره ۱ - رتبه حقوقی برابر است با عدد حقوقی درجه یا رتبه پرسنل به اضافه عدد حقوقی تحصیلات یا آموزش مذکور در این ماده.

تبصره ۲ - اعداد حقوقی درجات و رتبه‌ها به شرح زیر تعیین می‌گردد:

- الف - درجه سربازی یا رتبه ۱ برابر است با ۱
- ب - درجه سربازدومی یا رتبه ۲ برابر است با ۲
- ج - درجه سربازیکمی یا رتبه ۳ برابر است با ۳
- د - درجه رزمیاری یا رتبه ۴ برابر است با ۴
- ه - درجه رزم‌آورسومی یا رتبه ۵ برابر است با ۵
- و - درجه رزم‌آوردومی یا رتبه ۶ برابر است با ۶
- ز - درجه رزم‌آوریکمی یا رتبه ۷ برابر است با ۷
- ح - درجه رزم‌داردومی یا رتبه ۸ برابر است با ۸
- ط - درجه رزم‌داریکمی یا رتبه ۹ برابر است با ۹
- ی - درجه درجه ستوان‌سومی یا رتبه ۱۰ برابر است با ۱۰
- ک - درجه ستوان‌دومی یا رتبه ۱۱ برابر است با ۱۱
- ل - درجه ستوان‌یکمی یا رتبه ۱۲ برابر است با ۱۲
- م - درجه سروانی یا رتبه ۱۳ برابر است با ۱۳
- ن - درجه سرگردی یا رتبه ۱۴ برابر است با ۱۴
- س - درجه سرهنگ‌دومی یا رتبه ۱۵ برابر است با ۱۵
- ع - درجه سرهنگی یا رتبه ۱۶ برابر است با ۱۶
- ف - درجه سرتیپ‌دومی یا رتبه ۱۷ برابر است با ۱۷
- ص - درجه سرتیپی برابر است با ۱۹ و رتبه ۱۸ برابر است با ۱۸
- ق - درجه سرلشکری برابر است با ۲۱ و رتبه ۱۹ برابر است با ۱۹
- ر - درجه سپهبدی برابر است با ۲۳ و رتبه ۲۰ برابر است با ۲۰
- ش - درجه ارتشبدی برابر است با ۲۵

تبصره ۳ - عدد حقوقی تحصیلات یا آموزش به شرح زیر است:

الف - عدد حقوقی تحصیلات پرسنل با تحصیلات دیپلم و پائین‌تر برابر است با صفر.

ب - عدد حقوقی تحصیلات پرسنل فارغ‌التحصیل دوره اول دانشکده علوم پایه نظامی یا دارندگان مدرک فوق

دیپلم و معادل آن برابر است با یک.

ج - عدد حقوقی تحصیلات فارغ التحصیل دوره دوم دانشکده علوم پایه نظامی یا دارندگان مدرک لیسانس یا معادل آن برابر است با دو.

د - عدد حقوقی تحصیلات دارندگان مدرک تحصیلی فوق لیسانس و همچنین دکترای رشته‌های درمانی به جز پزشکی عمومی برابر است با سه.

ه - عدد حقوقی تحصیلات دارندگان مدرک دکترای پزشکی عمومی و دکترای سایر رشته‌های علوم برابر است با سه و نیم.

و - به عدد حقوقی تحصیلات دارندگان مدرک تحصیلی دکترای در کلیه رشته‌ها که دوره‌های تخصصی یا فوق تخصصی مورد نیاز و قابل قبول سپاه راطی نموده باشند حسب مورد ۲ و ۳ عدد اضافه می‌شود.

تبصره ۴ - در کلیه مواردی نظام پرداخت یا اعداد حقوقی مشمولین قانون استخدام کشوری تغییر یابد با توجه به ضوابط این ماده عوامل حقوقی مندرج در این ماده نیز به همان نسبت و به طور همزمان تغییر خواهند نمود. کلیه مقررات تغییر دهنده حقوق مشمولین قانون استخدام کشوری باید حاوی تغییر عوامل مندرج در این ماده نیز باشند.

تبصره ۵ - با توجه به سختی و کیفیت خاص خدمت در سپاه و به منظور حفظ قدرت جذب نیروی انسانی سپاه، در صورت افزایش حداقل حقوق مشمولین قانون استخدام کشوری، به عدد ثابت حداقل حقوق مذکور در بند "الف" این ماده به میزان ۱۲۰٪ همان افزایش افزوده می‌شود.

تبصره ۶ - ضریب ریالی مذکور در این قانون همواره معادل ضریب ریالی حقوق مشمولین قانون استخدام کشوری می‌باشد.

ماده ۱۴۵ - چنانچه فارغ التحصیلان دوره اول و دوم دانشکده علوم پایه نظامی و پرسنل موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده ۷۹ این قانون پس از طی حداقل مدت توقف در درجات سرهنگی و سرتیپ‌دومی حداکثر ۲۸ سال سابقه خدمت داشته و شایستگی و کارایی لازم جهت نیل به درجه بالاتر نیز داشته باشند ولی امکان اعطاء درجه به آنان وجود نداشته باشد در ازاء هر چهار سال یک واحد به رتبه حقوقی درجه آنان افزوده می‌شود. در صورتی که باقیمانده خدمت پرسنل کمتر از مدت توقف در درجات نهایی و حداقل دو سال باشد عدد یک دوم به رتبه حقوقی درجه ایشان افزوده می‌شود.

ماده ۱۴۶ - پرسنل مذکور در بند (ج) ماده ۷۹ این قانون پس از چهار سال توقف در درجه سرتیپ‌دومی در صورت شایستگی و کارایی لازم جهت نیل به درجه بالاتر، چنانچه امکان اعطاء درجه به آنان وجود نداشته باشد به ازاء هر چهار سال یک واحد به رتبه حقوقی درجه آنان اضافه می‌شود.

ماده ۱۴۷ - به محصلینی که قبل از نیل به درجه یا رتبه در بدو استخدام دوره‌های آموزشی را طی می‌نمایند ماهانه مبلغی به میزان یک دوم حقوق حاصله از عوامل مذکور در ماده ۱۴۴ این قانون بر اساس درجه یا رتبه‌ای که بعد از آموزش به آن نائل می‌گردند و سنوات آموزشی قابل قبول آنان تعیین و پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۴۸ - حقوق پرسنل وظیفه در دوران خدمت ضرورت برابر است با حاصل ضرب ضریب ریالی مذکور در تبصره ۶ ماده ۱۴۴ این قانون در اعداد حقوقی درجه مربوطه به شرح زیر:

- الف - درجه سرباز ۱۵
- ب - درجه سرباز دوم ۱۷
- ج - درجه سرباز یکم ۲۰
- د - درجه رزم یار ۲۵
- ه - درجه رزم آور سوم ۴۰
- و - درجه رزم آوردوم ۱۵۰
- ز - درجه رزم آوریکم ۱۶۰
- ح - درجه رزم داردوم ۱۷۰
- ط - درجه رزم داریکم ۱۸۰
- ی - درجه ستوان سوم ۲۰۰
- ک - درجه ستوان دوم ۲۵۰
- ل - درجه ستوان یکم ۳۴۰
- م - درجه ستوان یکم پزشک ۴۰۰

تبصره ۱ - پرسنل وظیفه بر اساس نیاز سازمان و یا نیرو و وجود محل سازمانی پس از طی دوره آموزش حسب مورد با رعایت مفاد دیگر این قانون به درجات مصرحه جدول بالا به شرح زیر نائل می گردند:

الف - پرسنل وظیفه فاقد مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان به یکی از درجات ردیفهای الف لغایت ه.

ب - دارندگان مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان به درجات ردیفهای (و) یا (ز) یا (ح).

ج - دارندگان مدرک تحصیلی فوق دیپلم به درجات ردیفهای (ط) یا (ی).

د - دارندگان مدرک تحصیلی لیسانس به درجه ردیف (ک).

و - دارندگان مدرک تحصیلی فوق لیسانس و دکترای غیر پزشکی به درجه ردیف (ل) و پزشکان به درجه ردیف

(م).

تبصره ۲ - پرسنل وظیفه چنانچه صلاحیتهای لازم جهت نیل به درجات مصرحه بالا را فاقد باشند و یا به علت عدم نیاز به درجات مناسب پایین تر تا درجه سربازی نائل خواهند شد.

تبصره ۳ - حقوق پرسنل وظیفه در طول دوره آموزش قبل از نیل به درجه با اعداد حقوقی زیر محاسبه می گردد:

الف - پرسنل وظیفه ردیفهای الف، ب، ج، د عدد حقوقی ۱۵

ب - پرسنل وظیفه ردیفهای ه، و، ز، ح، ط عدد حقوقی ۲۰

ج - پرسنل وظیفه ردیفهای ی، ک عدد حقوقی ۲۵

د - پرسنل وظیفه ردیف‌های ل، م عدد حقوقی ۴۰

تبصره ۴ - میزان حقوق وظیفه پرسنل مذکور و متسمری‌بگیران آنان بر اساس آخرین مدرک تحصیلی در مقاطع فوق و مواد مربوط در فصل هشتم این قانون محاسبه می‌گردد.

بخش دوم - مزایای مستمر

ماده ۱۴۹ - مزایای مستمر پرسنل مبالغی است که به تناسب تعداد عائله تحت تکفل آنان به عنوان کمک‌هزینه مسکن و کمک‌هزینه عائله‌مندی به شرح زیر پرداخت می‌گردد:

الف - میزان کمک‌هزینه مسکن پرسنل شاغل که از خانه‌های سازمانی استفاده نمی‌نمایند با توجه به تعداد عائله تحت تکفل آنان معادل حاصل ضرب یک سیصدم حداقل حقوق مندرج در ماده ۱۴۴ این قانون، ضریب منطقه‌ای و متراژ زیربنای مسکن متناسب با تعداد عائله به شرح زیر تعیین و محاسبه می‌گردد:

- ۱ مجرد ۵۰ متر مربع

- ۲ یک نفر ۷۰ متر مربع

- ۳ دو نفر ۹۰ متر مربع

- ۴ سه نفر ۱۰۰ متر مربع

- ۵ چهار نفر ۱۳۰ متر مربع

- ۶ پنج نفر و بیشتر ۱۵۰ متر مربع

ب - کمک‌هزینه عائله‌مندی بر اساس عائله تحت تکفل پرسنل شاغل، بازنشسته، جانباز و معلول مشمول این قانون به شرح زیر تعیین و پرداخت می‌گردد:

- ۱ بابت هر فرزند یا سایر افراد تحت تکفل ماهانه حاصل ضرب عدد حقوقی (۲۰) در ضریب ریالی حداکثر تا ۳ نفر.

- ۲ بابت همسر ماهانه حاصل ضرب عدد حقوقی (۵۰) در ضریب ریالی.

تبصره ۱ - از کسانی که از خانه‌های سازمانی استفاده می‌نمایند متناسب با هزینه مسکن متعارف در هر منطقه اجاره دریافت گردیده و به حساب‌خزانه واریز می‌شود و معادل وجوه دریافتی در بودجه سالانه سپاه منظور و برابر مقررات در زمینه نگهداری و توسعه خانه‌های سازمانی مصرف خواهد شد.

تبصره ۲ - ضریب منطقه‌ای متناسب با شاخص گرانی مسکن در هر منطقه که حداقل آن برابر با یک می‌باشد توسط ستاد کل سپاه با همکاری وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳ - کسانی که از خانه‌های سازمانی استفاده می‌نمایند از کمک‌هزینه عائله‌مندی برخوردار نخواهند شد.

تبصره ۴ - بازنشستگان با رعیت تبصره‌های فوق از ۵۰٪ کمک‌هزینه عائله‌مندی برخوردار می‌گردند.

تبصره ۵ - متسمری‌بگیران شهدا از کمک‌هزینه عائله‌مندی موضوع این ماده استفاده می‌نمایند و وجوه متعلقه بر اساس ضوابط بنیاد شهید انقلاب اسلامی پرداخت می‌گردد.

تبصره ۶ - عائله تحت تکفل مشمولین این ماده بر اساس ضوابط مندرج در مواد ۱۸۲ و ۱۸۳ این قانون تعیین

می‌گردد.

تبصره ۷ - کسانی که همسر آنان از وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و بانکها و شهرداریها و مؤسساتی که شمول قانون نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است و نهادهای انقلاب اسلامی و سایر مؤسسات وابسته به دولت که به نحوی از بودجه عمومی یا کمک دولت استفاده می‌کنند، حقوق، دستمزد، اجرت و یا حقوق بازنشستگی یا وظیفه یا مستمری دریافت می‌نمایند از وجوه موضوع بند ب این ماده برخوردار نخواهند شد.

بخش سوم - مزایای شغل

ماده ۱۵۰ - به پرسنلی که عهده‌دار انجام مشاغلی هستند که به نحوی از یک یا چند عامل از عوامل زیر برخوردارند، ماهانه مبلغی به عنوان مزایای شغل پرداخت می‌گردد:

الف - پیچیدگی شغل

ب - سختی شغل

ج - پذیرش خطرات

د - حساسیت و سنگینی مسئولیت شغل

ه - ایجاد فرسودگی جسمانی به وسیله شغل

و - مهارت لازم در مشاغل تخصصی.

تبصره ۱ - برای هر یک از عوامل فوق مبلغی به عنوان حداکثر مزایای آن عامل مشخص می‌گردد و به مشاغلی که از یک یا چند عامل فوق‌برخوردار باشند به تناسب برخورداری، درصدی از مبالغ تعیین شده تعلق گرفته و در مجموع به مزایای آن مشاغل در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۲ - مزایای مذکور در این ماده فقط به شغل تعلق گرفته و هیچگونه ربطی به درجه یا رتبه ندارد و پرسنلی حق استفاده از آنها دارند که عملاً در شغل واگذار شده انجام وظیفه نمایند.

تبصره ۳ - مزایای شغل جانبازان موضوع بند (ب) و تبصره (۲) ماده (۱۲۱) این قانون که به خدمت ادامه داده و یا به خدمت اعاده می‌گردند صرف‌نظر از مشاغلی که به آنان محول می‌گردد، حداقل معادل مزایای شغلی آنان در زمان جانباز شدن خواهد بود.

تبصره ۴ - به محصلینی که در زمینه‌های پروازی، دریانوردی، تکاوری، هواپرد و مأموریت‌های ویژه آموزش می‌بینند طبق ضوابط مذکور در آیین‌نامه اجرایی این ماده حسب مورد تا ۵۰٪ مزایای شغلی که در آن کارآموزی می‌نمایند به عنوان مزایای ویژه آموزشی در طول مدت آموزش عملی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۵ - آیین‌نامه اجرایی این ماده مطابق آیین‌نامه موضوع ماده ۱۳۹ قانون ارتش مصوب هیأت وزیران خواهد بود و اصلاحات مورد نیاز سپاه توسط ستاد کل سپاه و با هماهنگی وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۵۱ - حقوق و مزایای مستمر و مزایای شغل پرسنل بر اساس این قانون از تاریخ تصویب این قانون محاسبه و پرداخت خواهد شد.

بخش چهارم - کسورات

ماده ۱۵۲ - وجوه زیر ماهانه از دریافتی پرسنل کسر می‌گردد:

الف - حق بازنشستگی به میزان ۱۰٪ حقوق ماهیانه

ب - حق بیمه پرسنل به میزان ۱٪ حقوق ماهیانه

ج - حق بیمه درمانی پرسنل مشمول این قانون، بازنشستگان، وظیفه‌بگیران، مستمری‌بگیران و عائله تحت تکفل آنان معادل ۲.۵ برابر ضریب‌ریالی حقوق به ازای هر نفر که از خدمات درمانی برخوردار می‌گردند.

د - سهم ماهیانه پس‌انداز ثابت پرسنل کادر ثابت در صورت تمایل به استفاده از آن، به میزان حاصل ضرب عدد ۱۵ در ضریب ریالی خواهد بود.

تبصره - کسورات پرسنل بسیجی ویژه و فعال صرفاً در مدت زمانی که آنها به صورت تمام وقت در خدمت سپاه قرار می‌گیرند مشمول این ماده می‌گردد.

ماده ۱۵۳ - وجوه زیر حسب مورد از دریافتی ماهانه پرسنل کسر می‌گردد:

الف - حقوق اولین ماه خدمت

ب - هر گونه افزایش که در طول خدمت پرسنل اعمال می‌گردد در ماه اول افزایش.

ماده ۱۵۴ - وجوه بند (الف) و (د) ماده ۱۵۲ این قانون به اضافه معادل آن که از بودجه دولت تأمین می‌گردد به طور ماهیانه به حسابهای مربوطه و همچنین وجوه موضوع ماده ۱۵۳ این قانون به حساب صندوق بازنشستگی سپاه واریز می‌گردد.

تبصره - صندوق بازنشستگی سپاه به صورت سازمانی اداره می‌شود که اساسنامه آنها توسط ستاد کل سپاه و با همکاری وزارت ظرف مدت ۳ ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب کمیسیون امور دفاعی مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۱۵۵ - وجوه موضوع بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۵۲ این قانون ماهیانه به حسابهای مربوطه واریز می‌گردد. تبصره - سهم دولت بابت خدماتی درمانی برای کلیه پرسنل به میزان (۳٪) حقوق ماهیانه و بابت بیمه پرسنل به میزان (۲٪) حقوق ماهیانه می‌باشد.

ماده ۱۵۶ - کسور بازنشستگی پرسنل موضوع تبصره ماده ۱۰۷ و تبصره (۲) ماده ۱۰۸ این قانون که مدت انتظار خدمت یا بدون کاری آنان در بازنشستگی محسوب می‌گردد، بایستی بر اساس آخرین حقوق قبل از انتظار خدمت یا بدون کاری توسط آنان به صندوق بازنشستگی سپاه واریز شود.

ماده ۱۵۷ - کلیه وزارتخانه‌ها و سازمانها موظفند کسور بازنشستگی پرسنل منتقل شده به سپاه اعم از سهم فرد و دولت را به صندوق بازنشستگی سپاه واریز نموده و سپاه نیز موظف است کسورات بازنشستگی پرسنل منتقل شده از سپاه را به صندوق بازنشستگی منتقل شونده واریز نماید.

بخش پنجم - سایر پرداختها

ماده ۱۵۸ - پاداش و هزینه سفر و فوق‌العاده مأموریت در داخل و خارج از کشور و فوق‌العاده‌های انتقال محل

خدمت، بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی به میزان مشمولین قانون استخدام کشوری به پرسنل پرداخت می‌گردد.

تبصره - به پرسنلی که به مأموریت‌های رزمی اعزام می‌شوند بر طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید فوق‌العاده عملیاتی پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۵۹ - به پرسنل مجردی که متأهل می‌شوند مبلغی برابر با حاصل ضرب ضریب ریالی حقوق در عدد (دو هزار) تحت عنوان هدیه ازدواج برای یک بار در طول خدمت پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۰ - جز در زمینه نگهبانی و مواردی که پرسنل از فوق‌العاده مأموریت استفاده می‌نمایند، در مواردی که ادامه کار پرسنل فنی (ساخت و تعمیر) و درمانی و تحقیقی و کارشناسی در غیر ساعات خدمت ضرورت پیدا می‌کند با در نظر گرفتن افزایش بازده کار به تناسب افزایش ساعات خدمت به پرسنل مربوطه اضافه کار پرداخت می‌شود میزان اضافه کار بر طبق آیین‌نامه موضوع ماده ۱۵۰ قانون ارتش خواهد بود.

هر گونه اصلاح و تغییر در آیین‌نامه مزبور بنا به پیشنهاد ستاد کل سپاه و با هماهنگی وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۶۱ - در صورتی که ضرورت و مقتضیات خدمتی، ادامه خدمت روزانه پرسنل را ایجاب نماید، خوراک و سایر هزینه‌های ضروری آنان با هزینه سپاه تأمین می‌گردد.

ماده ۱۶۲ - لباس آن عده از پرسنل که بایستی از لباس متحدالشکل استفاده نمایند و یا مشاغل آنان ایجاب می‌نماید که لباس خاصی بپوشند با هزینه سپاه تأمین خواهد شد.

ماده ۱۶۳ - به کلیه جانبازان اعم از شاغل و بازنشسته هدیه ایثار یا حق از کارافتادگی تعلق می‌گیرد که میزان و نحوه پرداخت آن به موجب آیین‌نامه‌ای است که توسط وزارت با هماهنگی ستاد کل سپاه تهیه و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

بخش ششم - دریافتی پرسنل در موارد خاص

ماده ۱۶۴ - دریافتی ماهانه پرسنل اسیر و گروگان و مفقودالثر و منتسب و مأمور به خدمت بر مبنای حقوق و مزایای مستمر پرسنل حاضر به خدمت هم‌تراز آنان و مزایای آخرین شغل آنها محاسبه و پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۵ - به پرسنلی که سوابق خدمتی آنان باز خرید می‌شود، به ازای هر سال خدمت قابل احتساب از نظر بازنشستگی مبلغی معادل یک برابر ونیم آخرین حقوق و مزایا پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱ - در صورتی که پرسنل در طول اجرای تنبیه، تنزیل دائمی درجه یا رتبه باز خرید شوند با درجه یا رتبه تنبیهی باز خرید خواهند شد.

تبصره ۲ - مدت یک سال خدمت پرسنل در مشاغل ویژه و جبهه در محاسبه سنوات باز خریدی، یک سال و نیم محسوب می‌شود.

ماده ۱۶۶ - میزان دریافتی پرسنل مأمور به خدمت در داخل سپاه، ستاد کل، وزارت و سازمانهای وابسته بر مبنای حقوق درجه یا رتبه مربوطه و مزایای شغل جدید آنان محاسبه و پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۷ - پرسنل بازنشسته‌ای که به موجب ماده ۱۲۶ این قانون به خدمت اعاده می‌گردند از تاریخ اعاده به خدمت حقوق بازنشستگی آنان قطع شده و از حقوق درجه یا رتبه خود و مزایای مستمر مربوطه و مزایای شغلی که در آن انجام وظیفه خواهند کرد استفاده می‌نمایند و از نظر کلیه امور پرسنلی مانند شاغلین خواهند بود. مدت خدمت این قبیل پرسنل بر سنوات خدمتی قبلی اضافه شده و در میزان حقوق بازنشستگی آنان مؤثر خواهد بود.

ماده ۱۶۸ - میزان دریافتی ماهانه پرسنل منتظر خدمت بر مبنای دو سوم و پرسنل بدون کار بر مبنای یک دوم حقوق درجه یا رتبه و مزایای مستمر آنها محاسبه و پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۹ - حقوق و مزایای پرسنل بسیجی در طول مدت آموزش و بکارگیری معادل حقوق و مزایای مستمر کادر ثابت هم‌درجه یا رتبه آنان می‌باشد که از محل اعتباراتی که همه‌ساله در بودجه سپاه منظور می‌گردد توسط سپاه پرداخت می‌شود.

تبصره - بسیجیان ویژه در طول آموزش و بکارگیری علاوه بر حقوق و مزایای فوق از مزایای شغل مربوطه استفاده می‌نمایند.

ماده ۱۷۰ - بسیجیان ویژه که مطابق مقررات این قانون آموزش دیده و سازماندهی گردیده‌اند و درجات نظامی اخذ کرده‌اند، به تناسب نوع مسئولیت، درجه و میزان ارتباط آنان با سازمان مربوطه به طور ماهانه درصدی از حقوق و مزایای مستمر پرداخت می‌گردد که حداقل آن (۱۰٪) و حداکثر آن (۳۰٪) حقوق و مزایای مستمر خواهد بود.

تبصره - دستورالعمل این ماده توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

فصل هشتم - حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری

ماده ۱۷۱ - حقوق بازنشستگی، حقوق وظیفه و حقوق مستمری عبارت است از وجوهی که حسب مورد به بازنشستگان، جانبازان، معلولین و عائله تحت تکفل پرسنل شهید یا متوفی برابر مقررات مربوط از صندوق بازنشستگی سپاه به طور ماهانه پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۷۲ - به پرسنل بازنشسته ماهانه مبلغی معادل افزایش حقوق آنان در طول خدمت به اضافه حاصل ضرب سنوات خدمت در یک سی‌ام حقوق بدو خدمت آنان، به عنوان حقوق بازنشستگی پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۷۳ - دریافت حقوق بازنشستگی یا وظیفه و سهمیه مستمری توأماً ممنوع بوده و در این حالت فقط مبلغ بیشتر پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۷۴ - فرزندان که یکی از والدین آنها فوت شود حق دریافت سهمیه مستمری از حقوق وی را خواهند داشت، اگرچه پدر یا مادر آنها که در حال حیات است به هر عنوان حقوق یا حقوق بازنشستگی یا وظیفه از دولت دریافت می‌دارد.

ماده ۱۷۵ - میزان حقوق وظیفه جانبازان موضوع بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۲۱ این قانون و حقوق مستمری‌بگیران شهدا به شرح زیر تعیین می‌گردد: الف - در مورد کادر ثابت و پیمانی و بسیجی ویژه،

حقوق معادل مجموع حقوق ماهانه یک درجه یا یک رتبه بالاتر و آخرین مزایای مستمر و مزایای شغلی که دریافت می‌داشته‌اند.

ب - در مورد محصلین، حقوق معادل ماهانه درجه یا رتبه‌ای که بعد از پایان دوره آموزشی به آنان نائل می‌شوند با قدمتی معادل سابقه تحصیل به‌اضافه مزایای مستمر.

ج - در مورد پرسنل وظیفه و بسیجی فعال و عادی حقوقی معادل حقوق ماهانه پرسنل کادر ثابت یک درجه بالاتر که حداقل آن معادل حقوق ماهانه پرسنل کادر با درجه رزم‌آورسومی می‌باشد.

تبصره - آن دسته از جانبازان موضوع بند (ب) و تبصره (۲) ماده ۱۲۱ این قانون که به خدمت ادامه داده و یا به خدمت اعاده می‌گردند در محاسبه حقوق بازنشستگی از مزایای مستمر و مزایای شغلی استفاده می‌کنند.
ماده ۱۷۶ - میزان حقوق وظیفه و حقوق مستمری‌بگیران موضوع ماده ۱۳۳ این قانون که در حین انجام وظیفه یا به سبب آن معلول یا فوت می‌شوند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - در مورد کادر ثابت و پیمانی و بسیجی ویژه، حقوقی معادل آخرین حقوق ماهانه و مزایای مستمر و مزایای شغلی.

ب - در مورد محصلین (نه دهم) حقوق درجه یا رتبه‌ای که بعد از پایان دوره آموزش به آن نائل می‌شوند با قدمتی معادل سابقه تحصیلی.

ج - در مورد پرسنل وظیفه و بسیجی فعال و عادی حقوقی معادل حقوق ماهانه پرسنل همپراز کادر ثابت که حداقل آن معادل حقوق ماهانه پرسنل کادر با درجه رزم‌آورسومی می‌باشد.

تبصره - حقوق مستمری‌بگیران معلولین موضوع این ماده در صورتی که بنا به تشخیص مرجع پیش‌بینی شده در ماده ۱۳۴ این قانون، فوت ناشی از معلولیت باشد، معادل آخرین حقوق وظیفه و در صورتی که فوت ناشی از معلولیت نباشد، معادل (نه دهم) آخرین حقوق وظیفه خواهد بود.

ماده ۱۷۷ - میزان حقوق وظیفه و حقوق مستمری‌بگیران پرسنلی که بر طبق تشخیص مرجع پیش‌بینی شده در ماده ۱۳۴ این قانون به طور عادی معلول یا فوت می‌شوند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - در مورد کادر ثابت و پیمانی و بسیجی ویژه، حقوقی معادل آخرین حقوق ماهانه دریافتی.

ب - در مورد محصلین (چهار پنجم) حقوق ماهانه درجه یا رتبه‌ای که بعد از پایان دوره آموزش به آن نائل می‌شوند با قدمتی معادل سابقه تحصیل.

ج - در مورد پرسنل وظیفه و بسیجی فعال (نه دهم) حقوق ماهانه پرسنل همپراز کادر ثابت.

تبصره - حقوق مستمری‌بگیران معلولین موضوع این ماده معادل آخرین حقوق وظیفه آنان خواهد بود.

ماده ۱۷۸ - پرسنل بازنشسته در صورتی که شهید شوند، با مستمری‌بگیران آنان همانند مستمری‌بگیران پرسنل هم درجه یا هم رتبه آنان برابرمقررات ماده ۱۷۵ این قانون رفتار خواهد شد و در صورت فوت چهار پنجم آخرین حقوق بازنشستگی استحقاقی به عنوان حقوق مستمری به‌مستمری‌بگیران آنان پرداخت خواهد گردید.

ماده ۱۷۹ - پرسنل وظیفه دوران احتیاط و ذخیره سپاه و بسیجیان فعال و عادی که قبل از خدمت از کارمندان

دولت بوده‌اند در صورت شهادت، جانباز شدن، فوت و یا معلولیت حقوق مستمری و وظیفه آنان برابر مقررات این قانون بر مبنای آخرین حقوق دریافتی از سازمان مربوطه و از بودجه همان سازمان پرداخت خواهد شد و چنانچه حقوق آنان در سازمان مربوط کمتر از حقوق پرسنل کادر ثابت همپاراز آنان باشد، حقوق مستمری و وظیفه بر مبنای حقوق پرسنل کادر ثابت همپاراز محاسبه شده و مابه‌التفاوت آن از اعتباراتی که بدین منظور همه‌ساله در بودجه سپاه منظور می‌گردد پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸۰ - هر گاه سابقه خدمت جانبازان و معلولینی که از حقوق وظیفه استفاده می‌نمایند کمتر از (۲۰) سال باشد، حقوق وظیفه مقرر را از بودجه سپاه دریافت نموده و هر سال یک بار از مبلغی معادل افزایش پایه حقوقی مربوطه استفاده خواهند کرد و کسور بازنشستگی به صندوق مربوط واریز و پس از رسیدن به (۲۰) سال خدمت، از مبلغی معادل آخرین حقوق دریافتی از صندوق بازنشستگی سپاه برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۸۱ - در صورتی که حقوق مستمری‌بگیران بیش از حقوق بازنشستگی باشد، تا میزان بازنشستگی بر مبنای سنوات خدمت از صندوق بازنشستگی سپاه و مازاد آن از محل اعتباراتی که بدین منظور همه‌ساله در بودجه سپاه منظور می‌گردد، پرداخت خواهد شد. دولت مکلف است کمبود بودجه صندوق بازنشستگی سپاه را از نظر جبران پرداخت حقوق وظیفه شهداء، جانبازان و مستمری‌بگیران که احکام خاص در مورد آنان پیش‌بینی شده‌است را جبران نماید.

ماده ۱۸۲ - مستمری‌بگیران مشمول این قانون عبارتند از:

- الف - همسر دائم جز در صورتی که شوهر اختیار کرده یا شاغل باشد و شوهر در صورتی که همسر وی مخارجش را تأمین می‌نموده است.
- ب - اولاد ذکور غیر شاغل تا سن ۱۹ سال تمام و در صورتی که مشغول تحصیل باشد تا خاتمه تحصیل حداکثر ۲۳ سال تمام.
- ج - اولاد اناث جز در مواردی که شوهر داشته یا شاغل باشند.
- د - پدر و مادری که در کفالت متوفی بوده‌اند.
- ه - برادر محجور یا بیمار که در کفالت متوفی بوده و قادر به اداره امور خود نباشد.
- و - برادر صغیری که در کفالت متوفی بوده و تا سن ۱۹ سال تمام و در صورت تحصیل تا سن ۲۳ سال تمام، مشروط به این که شاغل نباشد.
- ز - خواهری که در کفالت متوفی باشد جز در صورتی که شوهر داشته یا شاغل باشد.
- ح - نوه‌هایی که تحت کفالت متوفی بوده‌اند، پسر تا سن ۱۹ سال و در صورت تحصیل تا سن ۲۳ سال تمام و دختر جز در صورتی که شوهر داشته یا شاغل باشند.
- تبصره ۱ - هر یک از مستمری‌بگیران چنانچه به بیماری غیر قابل علاج یا نقص عضو مبتلا شوند به طوری که برابر تشخیص کمیسیون عالی پزشکی برای همیشه قادر به تأمین معاش خود نباشند، مستمری آنان مادام‌العمر پرداخت خواهد شد.

- تبصره ۲ - مستمری بگیران در طول خدمت دوره ضرورت نیز از حقوق مستمری برخوردار خواهند شد.
- ماده ۱۸۳ - حقوق مستمری بین مستمری بگیران به طور مساوی تقسیم خواهد شد و ملاک تشخیص و تعیین اشخاص که برابر ماده ۱۸۲ این قانون تحت الکفاله می باشند، تعرفه خدمتی یا اظهارنامه ای است که پرسنل در زمان اشتغال، بازنشستگی، جانبازی یا معلولیت تنظیم می کنند.
- چگونگی رسیدگی به اعتراض کسانی که خود را محق به دریافت مستمری میدانند و در تعرفه های خدمتی پرسنل جزء افراد تحت تکفل قید نشده اند.
- الف - در صورتی که شهادت یا فوت در طول خدمت اتفاق افتاده باشد هیأت زیر حسب مورد در ستاد کل سپاه، نیروها و سازمانها تشکیل می گردد:
- ۱- معاون نیروی انسانی نیرو یا سازمان مربوطه یا نماینده وی به عنوان رئیس.
 - ۲- مدیریت قضایی نیرو یا سازمان مربوطه یا جانشین وی.
 - ۳- رئیس بازرسی نیرو یا سازمان مربوطه یا جانشین وی.
- ب - در صورتی که شهادت یا فوت در زمان بازنشستگی، جانبازی یا معلولیت اتفاق افتاده باشد، هیأت رسیدگی در سازمان بازنشستگی سپاه از اشخاص زیر تشکیل می گردد:
- ۱- رئیس سازمان بازنشستگی یا جانشین وی به عنوان رئیس.
 - ۲- معاون حقوقی وزارت یا جانشین وی.
 - ۳- معاون نیروی انسانی ستاد کل سپاه یا نماینده وی.
- ماده ۱۸۴ - هر یک از مستمری بگیران که از دریافت حقوق مستمری محروم گردد، سهم وی به سهم سایر مستمری بگیران افزوده خواهد شد.
- ماده ۱۸۵ - جانبازان و خانواده های شهداء علاوه بر دریافت حقوق مستمری و وظیفه، از نظر کلیه خدمات رفاهی و مزایای دیگر مانند سایر جانبازان و شهداء در سطح کشور تحت پوشش بنیاد جانبازان و بنیاد شهید قرار می گیرند.
- ماده ۱۸۶ - به وراث کلیه پرسنل اعم از شاغل و بازنشسته، جانباز، معلول یا وظیفه که شهید یا فوت شوند مبلغی معادل حاصل ضرب عدد (هزار) در ضریب ریالی جهت هزینه کفن و دفن پرداخت خواهد شد.
- ماده ۱۸۷ - به پرسنلی که خدمت آنان پایان می پذیرد و به مستمری بگیران پرسنلی که شهید یا فوت می شوند به میزان مدتی که در طول خدمت از مرخصی استحقاقی استفاده نکرده باشند، حداکثر معادل چهار ماه مرخصی استفاده نشده آنان بر اساس آخرین حقوق و مزایا از محل اعتباراتی که بدین منظور همه ساله در بودجه سپاه منظور می گردد پرداخت می شود.
- تبصره - به کسانی که باز خرید، مستعفی و یا اخراج می گردند علاوه بر کسور مذکور پس انداز و بازنشستگی که از حقوق آنان کسر شده است از محل صندوق پس انداز و بازنشستگی نیز پرداخت خواهد شد.
- ماده ۱۸۸ - هر گاه حقوق ماهانه پرسنل شاغل اضافه یا کسر گردد به همان نسبت حقوق بازنشستگان،

مستمری بگیران، و وظیفه‌بگیران اضافه یا کسر خواهد شد و مبلغ اضافی از محل اعتباراتی که همه‌ساله بدین منظور در بودجه سپاه منظور می‌شود تأمین می‌گردد.

ماده ۱۸۹ - در صورتی که میزان صدمات وارده به جانبازان و معلولین حین انجام وظیفه یا به سبب آن در حدی باشد که به تأیید کمیسیون عالی پزشکی سپاه، در انجام کارهای روزانه محتاج کمک و معاضدت عملی دیگران باشند و در آسایشگاه جانبازان نگهداری نشوند بر حسب مورد و متناسب با میزان از کارافتادگی، از حقوق نگهداری که حداقل آن (۱۵۰) برابر ضریب ریالی و حداکثر آن (۳۰۰) برابر ضریب ریالی می‌باشد استفاده می‌گردد.

ماده ۱۹۰ - پرداخت حقوق ماهیانه مستمری‌بگیران شهداء و مفقودین این قانون به عهده بنیاد شهید انقلاب اسلامی و پرداخت حقوق ماهیانه جانبازان غیر شاغل به عهده بنیاد جانبازان انقلاب اسلامی می‌باشد.

ماده ۱۹۱ - افراد مشمول دریافت حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری‌بگیران در حالتهای زیر از دریافت حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری محروم خواهند شد:

الف - ارتداد بنا به حکم محاکم قضایی.

ب - جاسوسی یا عضویت یا وابستگی به گروههای ملحد و محارب و معارض با اسلام به تشخیص سازمان حفاظت اطلاعات سپاه.

ج - ترک تابعیت.

تبصره - مفاد این ماده شامل افرادی از نیروهای مسلح که مشمول دریافت حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری باشند نیز خواهد بود.

فصل نهم - امور خدماتی پرسنل

ماده ۱۹۲ - سپاه و وزارت مکلفند در حدود امکانات و اعتباراتی که به موجب بند یکم اصل چهل و سوم قانون اساسی به منظور تأمین نیازهای اساسی و رفاهی پرسنل شاغل بازنشسته و همچنین استفاده‌کنندگان از حقوق وظیفه و مستمری اختصاص می‌یابد امکان برخورداری عادلانه و بدون تبعیض آنها را ایجاد نماید.

ماده ۱۹۳ - سپاه و وزارت مکلفند بیمارستانها و درمانگاههای خود را از نظر امکانات درمانی به نحوی تجهیز نمایند که پاسخگوی نیازمندیهای پرسنل باشد.

تبصره ۱ - در صورتی که درمانگاهها و بیمارستانهای سپاه پاسخگوی نیازمندیهای پرسنل نباشد می‌توانند از خدمات درمانی مراجع خارج از سپاه استفاده نمایند.

تبصره ۲ - در مناطقی که امکانات درمانی منحصر به یگانهای نظامی مستقر در آنهاست عائله تحت تکلف پرسنل می‌توانند از امکانات مزبور استفاده نمایند. هزینه خدمات ارائه شده برابر مقررات خدمات درمانی سپاه به یگانهای مزبور پرداخت می‌گردد.

تبصره ۳ - در مواردی که امکانات و بیمارستانهای سپاه بیش از نیازهای درمانی پرسنل باشد بیمارستانهای مزبور با رعایت حق تقدم پرسنل کادر و وظیفه شاغل، مجازند به کلیه اشخاص خدمات درمانی ارائه نمایند. هزینه

خدمات ارائه شده برابر مقررات بیمارستانهای مذکور پرداخت خواهد شد.

تبصره ۴ - یگانها و بیمارستانهای مذکور در تبصره‌های ۲ و ۳ این ماده مکلفند وجوه دریافتی را و همچنین وجوه مشابهی را که از بیماران اورژانس دریافت می‌نمایند به حساب خزانه واریز نمایند و در هر سال، معادل وجوه واریز شده را که در بودجه سالانه سپاه منظور می‌شود، از خزانه دریافت و صرف تأمین نیازمندیها و توسعه امکانات خود نمایند.

ماده ۱۹۴ - پرسنل شاغل، جانبازان، معلولین، بازنشستگان، مستمری‌بگیران و عائله تحت تکفل آنها، تحت پوشش سازمان خدمات درمانی سپاه خواهند بود.

ماده ۱۹۵ - پرسنل برابر قانون استفاده از خانه‌های سازمانی مصوب ۱۳۶۳.۵.۲۸ از امکانات مزبور استفاده می‌نمایند.

ماده ۱۹۶ - سپاه موظف است خدمات فرهنگی و تفریحی لازم را به خانواده ایثارگران و پرسنل سپاه و عائله تحت تکفل آنان ارائه نماید.

ماده ۱۹۷ - سپاه موظف است کلیه پرسنل خود را در قبال حوادثی که منجر به شهادت، فوت، بیماری، نقص عضو یا از کارافتادگی و همچنین پرداخت دیه شود بیمه نماید.

تبصره ۱ - مقررات مربوط به اجرای این ماده تابع قانون بیمه پرسنل و آیین‌نامه اجرایی آن خواهد بود.

تبصره ۲ - اعتبارات مربوط به این ماده از محل صندوق بیمه سپاه تأمین می‌گردد.

ماده ۱۹۸ - کلیه اعضای ارتش بیست میلیونی در قبال حوادثی که منجر به شهادت، فوت، بیماری، نقص عضو یا از کارافتادگی شوند مشمول ماده ۵۳ قانون خدمت وظیفه عمومی و تبصره‌های آن می‌گردند.

تبصره - در مورد افراد غیر شاغل در سازمانها و دستگاههای وابسته به دولت، تبصره ۱ و ۲ ماده ۵۳ قانون خدمت وظیفه عمومی شامل آن نمی‌گردد، بلکه حسب مورد توسط بنیاد شهید، بنیاد جانبازان یا سازمان تأمین اجتماعی، حقوق وظیفه و مستمری به آنان پرداخت می‌شود.

ماده ۱۹۹ - سپاه موظف است هزینه تحصیلی پرسنلی را که به درخواست سپاه در رشته‌های مورد نیاز در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تحصیل می‌کنند پرداخت نماید.

ماده ۲۰۰ - سپاه موظف است در جهت حل مشکلات پرسنل جانباز و معلول مورد نیاز خود و به منظور ایجاد زمینه برای بازگشت فعالانه آنها به محیط کار، تسهیلات لازم اعم از خدمات درمانی، توانبخشی، امکانات تردد و اشتغال آنها را فراهم نماید.

تبصره - در صورت عدم ایجاد تسهیلات تردد مبلغی از (۱۰۰) تا (۲۰۰) برابر ضریب ریالی در اختیارشان قرار می‌گیرد.

ماده ۲۰۱ - دولت موظف است به پرسنل بسیجی با توجه به میزان و نوع فعالیت و همکاری، صلاحیت، شایستگی و درجه آنان خدماتی از قبیل اولویت در استخدام، استفاده از تسهیلات مسکن و وام، اولویت در واگذاری امکانات اشتغال، تسهیلات ویژه جهت ورود به مراکز آموزش عالی واگذار نماید. آیین‌نامه اجرایی این

ماده ظرف مدت شش ماه توسط وزارت با هماهنگی ستاد کل سپاه و کسب نظر وزارتخانه‌ها و سازمانهای ذیربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۰۲ - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، نهادها و شرکتهای دولتی و کارفرمایان بخش خصوصی اعم اشخاص حقیقی یا حقوقی موظفند شغل پرسنل بسیجی که در برنامه‌های آموزشی یا مأموریت‌های رزمی یا امدادی سپاه شرکت می‌نمایند را حفظ کنند.

تبصره - افراد مذکور در این ماده در طول خدمت، حقوق خود را از سپاه دریافت می‌دارند.

ماده ۲۰۳ - سپاه موظف است به منظور حمایت از بسیجیان، رزمندگان و ایثارگران، دفاتر مشاوره حقوقی و قضایی را با هماهنگی قوه قضائیه و وزارت دادگستری تشکیل و اداره نماید.

تبصره - نحوه فعالیت، محل استقرار و نوع ارتباط این دفاتر به موجب آیین‌نامه‌ای است که توسط ستاد کل سپاه تهیه و وزارت با هماهنگی قوه قضائیه و وزارت دادگستری تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۲۰۴ - سپاه موظف است به منظور حفظ انسجام و تقویت ارتش بیست میلیونی کانونهای فرهنگی - ورزشی جوانان بسیج را تشکیل و اداره نماید.

تبصره - این کانونها توسط نیروی مقاومت بسیج سپاه با همکاری نمایندگی ولی فقیه در سپاه راهاندازی و اداره می‌گردد.

فصل دهم - تطبیق

ماده ۲۰۵ - درجه یا رتبه و رسته خدمتی کلیه پرسنل موجود سپاه که قبل از تصویب این قانون به عضویت سپاه درآمده‌اند، طبق عوامل زیر و رعایت دیگر مواد این فصل تعیین می‌گردد:

الف - سوابق حضور در جبهه‌ها و سایر مأموریتها.

ب - سوابق و مهارت شغلی.

ج - کیفیت عملکرد

د - سنوات خدمتی.

ه - مدرک تحصیلی یا مدرک معادل.

و - ارشدیت و یا تأخیر در درجات مکتسبه.

ماده ۲۰۶ - تبدیل وضعیت پرسنل کادر ثابت موجود به نظامی یا کارمندی برابر نیاز سپاه، وضعیت پرسنل، سوابق و مهارت شغلی، رسته خدمتی و تمایل افراد می‌باشد.

تبصره - پرسنل افتخاری و قراردادی موجود که پس از انقضای مدت تعهد به علت نیاز سپاه به خدمت خود

ادامه داده‌اند، در صورت تمایل شخصی و نیاز سپاه بایستی برابر مقررات این فصل با احتساب کلیه سنوات

خدمتی، حسب مورد با یکی از وضعیتهای مربوط به کادر ثابت یا پیمانی تطبیق گردند و در غیر این صورت به خدمت آنان خاتمه داده می‌شود.

ماده ۲۰۷ - درجه یا رتبه پرسنل در مرحله تطبیق برابر است با درجه یا رتبه اولیه بعلاوه یک چهارم مجموع

"حاصل ضرب ضریب شایستگی موضوع ماده ۲۱۴ این قانون در مجموع حاصل ضرب ضرایب موضوع ماده ۲۱۵ این قانون در سنوات خدمتی مربوطه به سال" و سایر ارشیدیت‌های حاصل از دیگر عوامل مندرج در این فصل به سال.

تبصره - ارشیدیت‌های مذکور در این قانون، در محاسبات تا دو رقم اعشار منظور خواهد شد:

ماده ۲۰۸ - درجه یا رتبه اولیه پرسنل بر اساس آخرین مدرک تحصیلی به شرح زیر می‌باشد:

الف - دارندگان مدرک تحصیلی پایان دوره ابتدایی درجه رزم‌آورسومی یا رتبه پنج.

ب - دارندگان مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی (سیکل) درجه رزم‌آوردومی یا رتبه شش.

ج - دارندگان مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان درجه رزم‌داریکمی یا رتبه ۹.

د - دارندگان مدارک بالاتر از دیپلم به ازاء هر سال تحصیلی بالاتر یا معادل آن از دو سال ارشیدیت نسبت به

دارندگان مدرک دیپلم و به ازاء هر چهار سال ارشیدیت از یک درجه یا رتبه بالاتر برخوردار می‌گردند.

تبصره ۱ - پرسنل به ازاء هر سال تحصیلی بین مقاطع ابتدایی و سیکل از (۱۶) ماه و به ازاء هر سال تحصیلی

بالاتر از سیکل تا دیپلم از سه سال ارشیدیت و به ازاء هر چهار سال ارشیدیت از یک درجه یا رتبه بالاتر برخوردار

می‌گردند.

تبصره ۲ - دارندگان مدارک پایان دوره ابتدایی نظام قدیم نسبت به دارندگان مدارک مشابه در نظام جدید از

۱۶ ماه ارشیدیت و دارندگان مدرک سیکل نظام قدیم نسبت به دارندگان مدرک مشابه در نظام جدید از سه سال

ارشیدیت برخوردار می‌گردند.

تبصره ۳ - درجه یا رتبه اولیه دارندگان مدرک تحصیلی اول ابتدایی، درجه رزم‌یاری یا رتبه (۴) بوده و به ازاء

هر سال تحصیلی بالاتر (تا پنجم ابتدایی) از یک سال ارشیدیت برخوردار می‌گردند.

ماده ۲۰۹ - به پرسنلی که در طول خدمت و دفاع مقدس به دلیل حضور حداقل یک سال در جبهه و یا یک

سال انجام مأموریت‌های مذکور در ماده ۲۱۵ این قانون به استثناء بندهای (ه) و (و) آن، موفق به کسب امتیاز بر

اساس ماده ۲۱۰ این قانون می‌شوند، در صورتی که به عنوان نظامی ادامه خدمت دهند، ارشیدیت‌هایی به شرح

زیر داده می‌شود:

الف - پرسنل با مدرک تحصیلی پائین‌تر از پایان دوره ابتدایی به ازاء هر (۲۵) امتیاز یک سال ارشیدیت (معادل

یک سال تحصیلی) تا پایان دوره ابتدایی و به ازاء هر ۲۵ امتیاز (۱۶) ماه ارشیدیت (معادل یک سال تحصیلی) و

حداکثر تا سیکل.

ب - پرسنل با مدرک تحصیلی پایان دوره ابتدایی تا سیکل به ازاء هر (۲۵) امتیاز (۱۶) ماه ارشیدیت (معادل یک

سال تحصیلی) تا سیکل و به ازاء هر (۵۰) امتیاز سه سال ارشیدیت (معادل یک سال تحصیلی) و حداکثر تا

دیپلم.

ج - پرسنل با مدرک تحصیلی سیکل تا دیپلم به ازاء هر (۵۰) امتیاز سه سال ارشیدیت (معادل یک سال

تحصیلی) تا دیپلم و به ازاء هر (۷۵) امتیاز دو سال ارشیدیت (معادل یک سال تحصیلی) حداکثر تا فوق دیپلم.

- د - پرسنل با مدرک دیپلم به ازاء هر (۷۵) امتیاز دو سال ارشدیت (معادل یک سال تحصیلی) و حداکثر تا لیسانس.
- ه - پرسنل با مدرک فوق دیپلم به ازاء هر (۷۵) امتیاز دو سال ارشدیت (معادل یک سال تحصیلی) و حداکثر تا لیسانس.
- و - پرسنل با مدرک لیسانس و بالاتر به ازاء هر (۱۰۰) امتیاز شش ماه ارشدیت و حداکثر تا (۴۰۰) امتیاز. تبصره - کسانی که دارای تحصیلات پائین تر از پنجم ابتدایی هستند، چنانچه امتیاز سوابق و مهارت شغلی آنها بیشتر از (۳۰۰) امتیاز باشد، به ازاء هر (۵۰) امتیاز بیشتر از (۳۰۰) امتیاز و حداکثر تا (۴۵۰) امتیاز، از سه سال ارشدیت برخوردار می گردند.
- ماده ۲۱۰ - امتیازات مشاغل و پستهای سازمانی سپاه به شرح زیر می باشد:
- الف - مشاغل فرماندهی نیرو، قرارگاههای عمده منطقه ای و بالاتر ماهانه (۷) امتیاز.
- ب - مشاغل فرماندهی سپاه، لشکر و مشاغل همپراز ماهانه (۶) امتیاز.
- ج - شغل فرماندهی تیپ مستقل و مشاغل همپراز ماهانه (۵) امتیاز.
- د - شغل فرماندهی گردان و مشاغل همپراز ماهانه (۳.۸) امتیاز.
- ه - شغل فرماندهی گروهان و مشاغل همپراز ماهانه (۲.۳) امتیاز.
- و - شغل فرماندهی دسته و مشاغل همپراز ماهانه (۱.۵) امتیاز.
- ز - سایر مشاغل پائین تر از فرماندهی دسته در سازمانهای رزمی ماهانه (۱) امتیاز.
- تبصره ۱ - امتیاز آخرین شغل جانبازان غیر شاغل موضوع بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۲۱ این قانون حداقل (۱) خواهد بود.
- تبصره ۲ - به ازاء هر سه سال اسارت یا در گروگان بودن، پرسنل از امتیازات یک رده شغلی بالاتر و حداکثر تا امتیاز بند "ب" این ماده بهره مند می شوند. این قبیل پرسنل به ازاء سنوات کمتر از سه سال اسارت به تناسب میزان اسارت از امتیازات موضوع این تبصره استفاده می نمایند.
- تبصره ۳ - مجموع مدتهای خدمت پرسنل در مشاغل و پستهای مختلف الزاماً بایستی برابر مدت سنوات خدمت وی باشد.
- تبصره ۴ - ملاک تعیین مشاغل همپراز موضوع این ماده توسط ستاد کل سپاه تهیه و پس از تصویب فرمانده کل، در تعیین امتیازات به مرحله اجراء گذاشته خواهد شد.
- ماده ۲۱۱ - به پرسنلی که به عنوان نظامی به خدمت خویش ادامه می دهند و از ارشدیت های موضوع ماده ۲۰۹ این قانون بهره مند می شوند به ترتیب زیر مدارک نظامی داده می شود:
- الف - پرسنلی که دارای مدرک تحصیلی پائین تر از سوم راهنمایی و سیکل نظام قدیم باشند، در صورتی که از ارشدیت های کافی تا سطح سیکل بهره مند شوند مدرک سیکل اعطاء می شود.
- ب - پرسنلی که دارای مدارک تحصیلی پائین تر از دیپلم و حداقل پایان دوره راهنمایی یا سیکل نظام قدیم بوده

و از ارشدیت تا سطح دیپلم بهره‌مند شوند، مدرک دیپلم نظامی اعطاء می‌شود.

ج - پرسنلی که دارای مدرک تحصیلی اول و دوم راهنمایی نظام جدید یا اول و دوم متوسط نظام قدیم بوده و در یگانهای رزمی سپاه مشغول به کار بوده یا شوند، در صورتی که از امتیازات کافی تا سطح دیپلم بهره‌مند شوند، مدرک دیپلم نظامی به آنها اعطاء می‌شود.

تبصره - ترفیعات بعدی کلیه پرسنلی که بر اساس مفاد این ماده موفق به اخذ مدرک نظامی گردند، منوط به موفقیت در آزمون و یا گذراندن آموزشهای فشرده‌ای است که توسط ستاد کل سپاه و با همکاری وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌شود، که در این صورت به این قبیل پرسنل مدارک تحصیلی رسمی معادل اعطاء می‌شود.

ماده ۲۱۲ - وضعیت پرسنلی که دارای مدرک تحصیلی پائین‌تر از سوم راهنمایی یا سیکل نظام قدیم هستند و قادر به اخذ مدرک سیکل نظامی نمی‌گردند به کارمندان موضوع بند (ب) ماده ۱۹ این قانون تبدیل می‌شوند. اولین رتبه این قبیل کارمندان بر اساس مقررات این فصل در صورتی که از رتبه‌های تعیین شده در جدول موضوع ماده ۸۵ این قانون بالاتر باشد، ملاک عمل محاسبه قرار خواهد گرفت و در غیر این صورت رتبه‌های جدول یادشده ملاک محاسبه خواهد بود.

ماده ۲۱۳ - به نتیجه ارزشیابی عملکرد پرسنل موجود طبق عوامل زیر امتیاز داده خواهد شد و مجموع امتیازات عوامل به عنوان امتیاز شایستگی و عملکرد فرد محسوب می‌گردد.

عوامل ارزشیابی و امتیازات مربوطه به ترتیب عالی، خیلی خوب، خوب و قابل قبول به شرح زیر است:

الف - مدیریت ۶۰، ۴۵، ۲۵، ۱۰

ب - توانایی فکری ۶۰، ۴۵، ۲۵، ۱۰

ج - مسئولیت پذیری ۵۰، ۳۰، ۱۵، ۷

د - صفات اخلاقی ۴۰، ۲۸، ۱۶، ۷

ه - روحیه نظامیگری ۶۰، ۴۵، ۳۰، ۱۰

و - التزام عملی به احکام ۶۰، ۴۵، ۳۰، ۱۰

ز - تبعیت پذیری ۴۰، ۲۸، ۱۵، ۷

ماده ۲۱۴ - ضریب شایستگی پرسنل متناسب با مجموع امتیازات شایستگی و عملکرد موضوع ماده ۲۱۳ این قانون و سوابق و مهارت شغلی موضوع ماده ۲۱۰ این قانون به شرح زیر محاسبه می‌گردد:

الف - تا ۱۵۰ امتیاز، پرسنل نظامی ضریب (۱) و پرسنل کارمند ضریب (۱)

ب - از ۱۵۱ تا ۳۰۰ امتیاز، پرسنل نظامی ضریب (۱.۱) و پرسنل کارمند ضریب (۱.۰۷)

ج - از ۳۰۱ تا ۴۵۰ امتیاز، پرسنل نظامی ضریب (۱.۲) و پرسنل کارمند ضریب (۱.۱۵)

د - از ۴۵۱ تا ۵۵۰ امتیاز، پرسنل نظامی ضریب (۱.۳) و کارمند ضریب (۱.۲۳)

ه - از ۵۵۱ تا ۶۵۰ امتیاز، پرسنل نظامی ضریب (۱.۴) و پرسنل کارمند ضریب (۱.۳۰)

و - از ۶۵۱ تا ۶۵۰ امتیاز، پرسنل نظامی ضریب (۱.۵) و پرسنل کارمند ضریب (۱.۳۷)

- ز - از ۸۰۱ تا ۹۵۰ امتیاز، پرسنل نظامی ضریب (۱.۶) و پرسنل کارمند ضریب (۱.۴۵)
- ح - از ۹۵۱ امتیاز به بالا، پرسنل نظامی ضریب (۱.۷) و پرسنل کارمند ضریب (۱.۵۳)
- ماده ۲۱۵ - ضریب جبهه و مأموریت‌های ویژه پرسنل سپاه (کادر ثابت و بسیجی ویژه) که به دلیل حضور آنها در جبهه و انجام مأموریت‌های ویژه به آنها تعلق می‌گیرد به شرح زیر می‌باشد:
- الف - مدت در اسارت یا گروگان بودن، جبهه و مأموریت‌های مشابه ضریب (۱.۵)
- ب - مقابله مسلحانه با گروهکها و اشرار و مأموریت‌های مشابه ضریب (۱.۳۰)
- ج - حفاظت شخصیت‌های درجه یک کشوری و مأموریت‌های مشابه ضریب (۱.۲۵)
- د - حفاظت شخصیت‌های درجه دو کشوری و مأموریت‌های مشابه ضریب (۱.۲۰)
- ه - انجام مأموریت‌های مورد نیاز خارج از محل سکونت به جز موارد فوق ضریب (۱.۱۵)
- و - کلیه افرادی که برابر بخشنامه‌های صادره از ستاد مرکزی سپاه در پشتیبانی از یگانهای رزم و مأموریت‌های سپاه مشغول بوده و از انجام مأموریت‌های فوق‌الذکر مستثنی بوده‌اند ضریب (۱.۱۰)
- ز - سایر مأموریت‌های سپاه و سوابق خدمتی خارج از سپاه بعد از تاریخ ۱۳۵۷.۱۱.۲۳ ضریب یک.
- ح - مدت زمانی که پرسنل در حال تحصیل بوده‌اند ضریب صفر.
- تبصره ۱ - چنانچه یک منطقه در یک زمان مشمول دو ضریب واقع شود، ضریب بیشتر ملاک عمل خواهد بود.
- تبصره ۲ - مأموریت‌های مشابه مذکور در بندهای این ماده با پیشنهاد ستاد کل سپاه و تصویب فرماندهی کل تعیین می‌گردد.
- ماده ۲۱۶ - پرسنل موجود در موارد زیر از ارشدیت‌های سنواتی بهره‌مند می‌شوند:
- الف - در صورتی که قبل از مورخه ۱۳۶۱.۱۲.۲۹ به عضویت سپاه درآمده باشند، به ازاء هر سال خدمت و سابقه بسیجی تمام وقت یا همکاری تمام وقت با کمیته انقلاب اسلامی و جهاد سازندگی، یک دوم سال ارشدیت.
- ب - تشویقات پرسنل قبل از تطبیق مطابق دستورالعملی که توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد، در ترفیعات آنها لحاظ شده و حداکثر میزان ارشدیت آن به ازاء هر سال سابقه خدمت (۷.۵) ماه و حداکثر تا یک درجه خواهد بود.
- ج - ضریب سنوات جانبازی جانبازان غیر شاغل موضوع بندهای (ب) و (ج) ماده ۱۲۱ این قانون تا تاریخ ۱۳۶۹.۱۱.۲۹، (۱.۵) برابر محسوب می‌شود.
- د - سنوات بعد از شهادت و مفقودالاثر شهداء و مفقودالاثرها تا مورخ ۱۳۶۹.۱۱.۲۹ دو برابر محسوب می‌شود.
- ه - سنوات بعد از وفات و معلولیت منجر به از کارافتادگی پرسنل موضوع ماده ۱۳۳ این قانون تا تاریخ ۱۳۶۹.۱۱.۲۹ با ضریب یک محسوب می‌گردد.
- و - سنوات خدمت پرسنل در موارد مذکور در بندهای "الف" و "ب" و "ج" و "د" ماده ۲۱۷ این قانون با ضریب یک محسوب می‌گردد.
- تبصره - تعیین چگونگی اعمال مصادیق تشویقات پرسنل در زمینه‌های عقیدتی - سیاسی با همکاری حوزه

نمایندگی ولی فقیه در سپاه تهیه می‌گردد.

ماده ۲۱۷ - سنوات خدمتی پرسنل موجود برای محاسبه زمان بازنشستگی در موارد زیر منظور می‌گردد:

الف - مدت زمان محکومیت محکومین سیاسی قبل از انقلاب طبق مصوبه مورخ ۱۳۵۸.۹.۶ شورای انقلاب.

ب - سابقه خدمت کلیه پرسنل بسیجی ویژه، پاسدار ذخیره، افتخاری و قراردادی که به صورت تمام‌وقت با سپاه همکاری نموده‌اند.

ج - پرسنلی که در سایر نهادهای انقلاب اسلامی همکاری تمام وقت داشته‌اند و یا مستخدم رسمی دستگاههای دولتی بوده‌اند، مشروط به انتقال کسورات سهم صندوق بازنشستگی.

د - پرسنلی که خدمت وظیفه عمومی را انجام داده‌اند.

ه - مدت زمانی که پرسنل به عضویت رسمی سپاه درآمده‌اند.

و - دو برابر مدت اسارت و گروگانها.

ماده ۲۱۸ - کلیه ارشدیت‌هایی که به نحوی در ترفیعات مؤثر بوده‌اند و یا مدت زمان اوضاع خدمتی که در ترفیعات پرسنل مؤثر نمی‌باشد و در فصول دیگر این قانون تصریح گردیده است، به همان میزان در تطبیق پرسنل لحاظ خواهد شد.

ماده ۲۱۹ - ستاد کل سپاه موظف است برای ارزشیابی و سنجش میزان معلومات و تجربه پرسنل موجود و تعیین کمبود معلومات آموزشی متناسب با سطح آموزشی مورد نیاز درجات آنها مطابق فصل آموزش و ترفیعات این قانون، نسبت به برگزاری آزمون در تمامی رشته‌های خدمتی اقدام نماید.

تبصره ۱ - ارزشیابی و سنجش معلومات پرسنل و رفع سایر کمبودهای آموزشی آنها در زمینه آموزشهای عقیدتی - سیاسی، توسط نمایندگی ولی فقیه در سپاه برگزار می‌گردد.

تبصره ۲ - سپاه موظف است آخرین دوره آموزشی مورد نیاز درجه تطبیقی پرسنل را به صورت فشرده برگزار نماید و برای رفع سایر کمبودهای آموزشی پرسنل تطبیق شده، برنامه‌های آموزشی را اجرا نماید.

تبصره ۳ - سپاه باید پرسنلی را که دارای مدرک دیپلم بوده و بخواهند به صورت نظامی ادامه خدمت دهند و درجه تطبیقی آنها کمتر از ستوان سومی بشود، در اولین دوره دانشکده علوم پایه نظامی یا دانشکده علوم و فنون نیروها شرکت دهد.

تبصره ۴ - ترفیعات بعدی پرسنل که تطبیق شده‌اند مشروط به طی دوره‌های آموزشی متناسب با درجه آنها می‌باشد.

تبصره ۵ - در صورت کمبود امکانات آموزشی سپاه، پرسنل فقط می‌توانند از یک درجه ترفیع قبل از طی دوره‌های آموزشی لازم بعد از تطبیق بهره‌مند شوند.

ماده ۲۲۰ - عملکرد پرسنل در ستاد کل، ستاد کل سپاه، نیروها، حوزه نمایندگی ولی فقیه، حفاظت اطلاعات و وزارت با توجه به عوامل مندرج در ماده ۲۱۳ این قانون، در کمیسیونی با ترکیب زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

الف - بالاتر مقام سازمانهای مزبور یا نماینده تام‌الاختیار ایشان.

- ب - معاون نیروی انسانی سازمانهای مزبور (معاون اداری - پرسنلی وزارت) یا نماینده تام‌الاختیار ایشان.
- ج - فرمانده یا مسئول مستقیم رده مربوطه یا نماینده تام‌الاختیار ایشان.
- تبصره ۱ - کمیسیونهای مزبور می‌توانند از سازمان حفاظت اطلاعات و سایر سازمانهایی که اطلاعات آنان در خصوص عملکرد پرسنل مؤثر می‌باشد، به منظور اظهار نظر دعوت نمایند.
- تبصره ۲ - به منظور نظارت و کنترل عملکرد کمیسیون‌های مذکور در این ماده، کمیسیونی مرکب از اعضاء زیر در ستاد کل تشکیل می‌شود:
- الف - رئیس ستاد کل یا جانشین وی.
- ب - فرمانده کل سپاه یا جانشین وی.
- ج - نماینده ولی فقیه در سپاه یا جانشین وی.
- د - رئیس ستاد کل سپاه یا جانشین وی.
- ه - وزیر یا جانشین وی حسب مورد.
- و - رئیس سازمان حفاظت اطلاعات سپاه حسب مورد.
- ماده ۲۲۱ - اعطاء درجه به پرسنل بر اساس مفاد این فصل حداکثر تا درجه سرتیپ‌دومی با تصویب مقامات ماده ۸۷ این قانون می‌باشد و اعطای درجات بالاتر خارج از عوامل و امتیازات این فصل بوده و صرفاً در اختیار فرماندهی کل می‌باشد.
- تبصره - چنانچه درجه پرسنل پس از محاسبه برابر مفاد این قانون بیشتر از سرتیپ‌دومی گردیده، ولی نائل به آن درجات نمی‌شوند، میزان درجه یا رشدیت اضافه بر آن به همان مقدار به عنوان ارشدیت تعیین گردیده و در محاسبات حقوق و مزایای آنان لحاظ می‌گردد.
- ماده ۲۲۲ - پرسنل کادر ثابت و بسیجی ویژه برابر مقررات این فصل تطبیق می‌شوند و تطبیق پرسنل وظیفه و پیمانی بر اساس مقررات سایر فصول این قانون بوده و تطبیق بسیجیان عادی و فعال بر اساس دستورالعملی است که متناسب با مقررات عمومی این قانون توسط ستاد کل سپاه تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.
- ماده ۲۲۳ - دریافتی ماهانه پرسنل مشمول این قانون پس از مرحله تطبیق با آخرین دریافتی استحقاقی وی مورد مقایسه قرار گرفته و در صورت کاهش، مابه‌التفاوت آن تا سقف حقوق دریافتی قبل، به پرسنل پرداخت می‌گردد.
- تبصره - هر گونه افزایش حقوق و مزایای پرسنل موضوع این ماده تا زمان صفر شدن این مابه‌التفاوت از آن کسر خواهد شد.
- ماده ۲۲۴ - دولت موظف است پس از تصویب این قانون کسورات بازنشستگی گذشته پرسنل سپاه اعم از سهم دولت و سهم پرسنل را محاسبه نموده و همه‌ساله یکدهم کسورات گذشته را به صندوق بازنشستگی سپاه پرداخت نماید.
- ماده ۲۲۵ - سپاه موظف است ظرف مدت یک سال پس از تصویب این قانون کلیه پرسنل موجود را بر اساس

مقررات این فصل تطبیق نموده و همزمان برای کلیه پرسنل به اجرا بگذارد و پس از انجام تطبیق کلیه پرسنل مطابق مقررات مندرج در سایر فصول قبلی این قانون به خدمت خود ادامه خواهند داد.

تبصره - کلیه ارشدهای مذکور در این فصل تا تاریخ ۱۳۶۹.۱۱.۲۹ قابل محاسبه و عمل خواهد بود.
فصل یازدهم - سایر مقررات

ماده ۲۲۶ - کلیه پرسنل پاسداری که در مجموعه حوزه فرماندهی، حوزه نمایندگی ولی فقیه، حفاظت اطلاعات، وزارت و ستاد کل و سازمانهای وابسته خدمت می نمایند مشمول این قانون خواهند بود.

ماده ۲۲۷ - غیر از مواردی که در این قانون برای تهیه آیین نامه، مرجع خاصی مشخص شده است، سپاه می تواند در موارد دیگری که ضروری تشخیص دهد نیز دستورالعمل و روشهای اجرایی تهیه و بعد از تصویب فرماندهی کل سپاه به مورد اجراء بگذارد.

ماده ۲۲۸ - بدیهی است اختیارات فرماندهی کل محدود به موارد مطروحه در این قانون نمی باشد. همچنین در کلیه مواردی که در این قانون صدور یا تصویب امری از سوی فرمانده کل در پی ارائه پیشنهاد از سوی مقامات یا مراجع دیگر ذکر شده است، اخذ تصمیم ایشان منحصر به ارائه پیشنهادها میزبور نخواهد بود.

در هر صورت نظر و دستور فرماندهی کل ملاک اصلی در انجام کلیه امورات در نیروهای مسلح خواهد بود.

ماده ۲۲۹ - نماینده ولی فقیه در سپاه و رئیس سازمان حفاظت اطلاعات سپاه حسب مورد در زمینه های انتصابات، ترفیعات، نقل و انتقالات، مأموریتها، تشویقات و تنبیهات و مرخصیهای پرسنل حوزه نمایندگی ولی فقیه و سازمان حفاظت اطلاعات سپاه از اختیاراتی معادل فرماندهان نیروهای برخوردار می باشد.

فصل دوازدهم - شمول قانون بر وزارت و ستاد کل

ماده ۲۳۰ - پرسنل ستاد کل و وزارت حسب مورد از طریق زیر تأمین می گردند:

الف - پرسنل نظامی اعم از کادر ثابت یا پیمانی توسط سپاه و ارتش و در چهارچوب قوانین مربوطه.

ب - پرسنل کارمندی اعم از کادر ثابت یا پیمانی حسب مورد برابر این قانون یا قانون ارتش توسط ستاد کل یا وزارت استخدام می گردند.

ج - پرسنل وظیفه برابر مقررات مربوطه.

ماده ۲۳۱ - نیروهای مسلح موظفند بنا به درخواست وزارت و ستاد کل پرسنل نظامی و انتظامی مورد نیاز آنان را در چهارچوب جداول سازمان مصوب و بر اساس دستورالعملی که با هماهنگی ستاد کل، ستاد کل سپاه، ستاد مشترک ارتش و وزارت تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید، در اختیار سازمانهای مزبور قرار دهند.

تبصره ۱ - انتقال و مأمور به خدمت نمودن از سپاه به ستاد کل و وزارت با هماهنگی ستاد کل سپاه و تصویب مقامات مندرج در ماده ۸۷ این قانون خواهد بود.

تبصره ۲ - انتقال و مأمور به خدمت شدن پرسنل کارمند جمعی ستاد کل و وزارت حسب مورد منوط به تصویب رئیس ستاد کل یا وزیر می باشد.

ماده ۲۳۲ - هیأت مرکزی گزینش در وزارت مرکب از وزیر، رئیس ستاد کل سپاه، رئیس سازمان عقیدتی -

سیاسی وزارت، مسئول سازمان حفاظت اطلاعات وزارت و معاون اداری و پرسنلی وزارت به عنوان دبیر هیأت تشکیل می گردد و حسب مورد در چارچوب مفاد این قانون و قانون ارتش وظیفه تدوین دستورالعملهای و نظارت بر کار هسته های گزینش در وزارت را به عهده دارند.

تبصره - هسته های گزینش حسب مورد و بنا به نیاز در سازمانهای تابعه و وابسته به وزارت بنا به تشخیص هیأت مرکزی گزینش وزارت تشکیل خواهد گردید.

ماده ۲۳۳ - مراکز آموزشی مذکور در این قانون و قانون ارتش مکلفند پرسنل جمعی ستاد کل، وزارت و سازمانهای تابعه و وابسته به آنان را بر اساس دوره های مصرحه در قوانین سپاه و ارتش آموزش دهند.

تبصره - هزینه های آموزشی پرسنل مذکور در این ماده از طرف سازمان اعزام کننده تأمین خواهد شد.

ماده ۲۳۴ - پرسنل ستاد کل و وزارت اعم از این که مشمول این قانون یا قانون ارتش باشند، حسب مورد تابع سلسله مراتب ستاد کل و وزارت بوده و بر اساس مقررات مندرج در قوانین مذکور برای آن سازمانها خدمت می نمایند.

ماده ۲۳۵ - پرسنل وزارت و ستاد کل در غیر از مواردی که در این فصل احصاء گردیده است، حسب مورد از نظر سایر موارد استخدامی تابع قانون ارتش و سایر فصول این قانون خواهند بود.

قانون فوق مشتمل بر دویست و سی و پنج ماده و دویست و شش تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و یکم مهر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۰.۷.۲۴ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی